

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

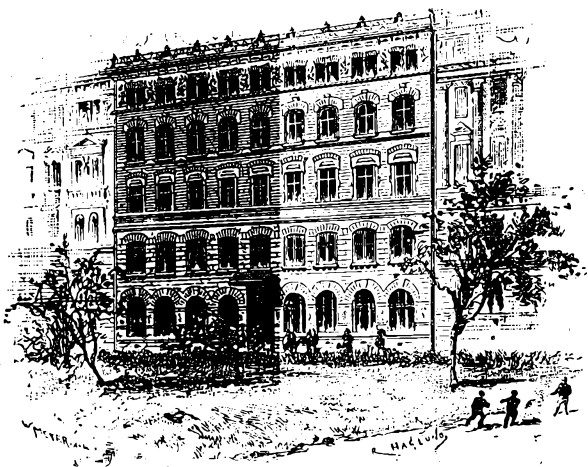
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BESKOWSKA SKOLAN

I

STOCKHOLM

LÄSÅRET 1917—1918

BESKOWSKA SKOLAN

I

STOCKHOLM

LÄSÅRET 1917—1918

INNEHÅLL:

1. VID REFORMATIONSFESTEN 1917
TAL AF REG.-PASTOR NILS ALGÅRD
2. ÅRSREDOGÖRELSE

STOCKHOLM 1918.
O. L. SVANBÄCKS BOKTRYCKERI.

TAL

vid reformationsminnesfest i Beskowska skolan den 6 november 1917
av regementspastor Nils Algård.

»Ur nattomböljda tider
emot ett mål, fördolt för dig,
o mänsklighet, du skrider
i sekler fram din ökenstig!»

Målet för vandringen veta vi ej; det skimrar blott för aningen och tron. Och långt fram över vägen till målet se vi ej heller — nog, om vi i de djupa dalarna skönja himlen över vårt huvud. Men någon sällsynt gång förunnas det oss människor att nå upp till en höjd, varifrån vandringen ligger, bakom oss och framför oss, i ett perspektiv och i en belysning, som ger oss mod att med hopp och tillförsikt vandra vidare.

Om tvenne sådana utsiktspunkter talar denna högtid; de heta *Wittenberg* och *Lützen*. De tala båda om kamp och om död och om seger. Där är klostercellens ensamme frågare och grubblare, som slår sin panna blodig mot den järnhårda verkligheten, mot syndens och tvivlets murar, till dess de remna och släppa in en stråle av himmelens sol. I den kampen dör den gamla människan och den gamla tiden; och det nya, som kommer i stället, bor i den ande, vilken talar ensam mot en värld, i det stolta ordet: »Här står jag och kan icke annat! Det är farligt att handla mot sitt samvete.» — Och ur Lützens dimmor stiger den nya dagen upp, högt förkunnande sanningen av det profetiska ordet om Herrens tjänare: »Om hans liv bleve ett offer, då skulle han få se avkomlingar och länge leva, och Herrens vilja skulle genom honom hava framgång.»

»Luther har liknat sig vid en Christophoros. Han har, själv på underbart sätt buren av Guds nåd, burit Kristus och hans ord igenom »das grosse Drohen, Toben, Wüten und die Tyrannei der Welt, dazu die grosse List und feurigen Pfeile der Teufels». — Gustav Adolf var, ej mindre han, en Christophoros. Han har burit Kristus och hans ord genom papismens ränker och den romerska kejsarens våldsskaror. Säsom i legenden blev bördan honom allt tyngre. Till sist tryckte den ned honom i dödsflodens djup. Men då var också seger vunnen och den dyrbara bördan bragt över på andra stranden.

I båda fallen gällde kampen den under medeltiden långsamt förberedda germanska tankens vara eller icke vara. Det gällde *friheten*: frihet att tro och frihet för tro och tanke. Den germanska anden vilade hos Luther »som lyran i skaldens hand» hos Gustav Adolf »som svärdet i hjältens».

Reformationen betydde den kristna, det är den högsta mänskliga tankens räddning. Kristendomen känner intet högre livsvärde än den enskilda själen. Gud och själen, själen och sanningen, det är dess lösen.

Hur skall jag finna en nådig Gud? det var den fråga, som helt behärskade Luther. Intet får stå mellan själen och dess Gud. Men i den frigjorda och frigörande tron ser själen på världen och sin ställning i densamma annorlunda än förut: allt blir ett budskap från den käre himmelske Fadern. Jag står inför livets outtömliga mångfald, evad jag därur njuter glädje eller smärta, med barnets okonstlade tro, med *förtröstan*. Men det är ej en lättvindig och lättfärdig förtröstan. Den är vuxen ur allvarets rot. Det är den *nya* människan, som bär frid i hjärtat och hopp i sinnet. Och den nya människan kommer icke, med mindre den gamla människan dör. Livets stora lag förbliver: den som mister sitt liv, han vinner det igen; »döden ger seger, seger ger döden.»

Se där, vad som måste ske med oss alla, med hela vår värld, med vår kultur: ett ständigt förnyande, ett ständigt avklädande av det gamla och iklädande av något nytt, ett förgätande av det som är till rygga och jagande efter det, som framföre är! Sådan är reformationens princip. Därför är reformationen mer än ett minne, en lusteld för fåfängan över hur långt vi människor dock hava bragt det — den är ett krav och ett ansvar, en *uppgift*, med vilken vi aldrig bliva färdiga.

Allra minst hava vi rätt att låta den uppgiften vila nu. Vi få ej värma och lugna oss vid den billiga tanken, att utvecklingen med någon naturlags nödvändighet skulle av sig själv gå rätlinjigt framåt och uppåt. Kanske hava i själva verket farorna för den fria tanken och den fria tron knappast någonsin varit större än just nu. Faran hotar framför allt från hela det moderna kulturläget med dess teknik och massvälde, dess för personlig sanning farliga vidskepelse och auktoritetsbegär, hela dess falska frihetsbegrepp som icke når högre än till fräckheten och självsvaldet. Därför kräves alltjämt *kamp*, kamp på liv och död mot mörkrets andemakter, om ej Luthers och Gustav Adolfs verk skall hava varit fåfängt.

Där rasar en kamp i världen, den väldigaste historien någonsin skådat. Den kampen gäller förvisso mer än en omreglering av Europas karta och en omplacering av världens ekonomiska tillgångar. Den gäller också världens tro — icke den i dogmer och bekännelse-skrifter formulerade, men själva den ande, i vilken folken framgent skola leva. Skall det bliva frihetens eller trældomens ande? Det beror icke därutav, huruvida den ena eller den andra av de i kampen inbegripna parterna segrar, utan därutav, att alla var för sig lära, vad tro, ideal och offer vill säga.

De äro det framtidsdiga svarets martyrer, männen bakom gevären och kanonerna. »Blod är morgonrodnaden till varje ny försoningsdag», då sanningen skall segra. Men svaret kan ej klart formuleras, medan striden för livet och tillvaron ännu pågår. Därför skulle de, vilka hittills undgått den rent fysiska kampen, utforma svaret och hålla dess evangelium i beredskap till dess att mänskligheten åter hinner lyssna. Nu ställes kravet på Gustav Adolfs folk att hålla sitt andliga svärd blankt och berett. Nu skulle det hålla sanningens och rättens, det är: frihetens ideal levande och rent.

Ille faciet, det var det hopp, som sattes till den unge Gustav Adolf. Med det hoppet vänder sig nu reformationens ideal till hans folk och dess ungdom. *Er* frågar den germanska tanken och den germanska anden: äga ni *tro*? Ju längre det lider, desto tydligare

skall det dock bli, att »detta att frukta, älska och förtrösta på Gud är vår högsta bestämelse, varifrån det endast gives ett nedåtstigande, intet uppåtstigande.» Av alla plikter är trons plikt den förnämsta. Och ur densamma springer fram kärlekens plikt. Därför lyder frågan vidare: äga ni unga *vilja*, vilja att fylla de sedliga plikterna mot er själva och mot bröderna, vilja att våga och offra något, att med Gud upptaga kampen mot allt, som i världen är fientligt mot Gud, det är: mot samvetet? Äga ni mod att säga sanningen och att göra sanningen?

Det idealet är ej lätt att efterkomma i en tid för krämare och köpslagare, en tid av halvhet och kompromissande. Den som något tror och något vill blir ställd ensam. Rädens ej att stå ensamma! »Den som mister sitt liv, han vinner det», sådan är lagen om liv och död; »om vetekornet icke faller i jorden och dör, så blir det allena, men om det dör, så skall det bära mycken frukt.» Den lagen vann sin skönaste bekräftelse i Getsemane och på Golgata, i Wittenberg och vid Lützen.

»För hela hären segern var gemensam —
stridsplanen gjordes upp av fältherrn ensam.
Till skörden ivrigt alla sig förena —
sin väg gick såningsmannen fram allena.
Odödlig sång, till arv åt alla given,
i ensamhetens helga stund vart skriven».

Vi hava ställts en stund på utsiktspunkten, därifrån vi skulle lära oss att överblicka tidens och vårt eget liv. Nu gå vi ned i dalarna igen till fortsatt kamp, till nya dödar och nya segrar eller nederlag. Vi hava skönjt vandringens fjärran mål, och dess skönhet skall giva oss kraft att vandra törnevägen dit.

ÅRSBERÄTTELSE

LÄSÅRET 1917—1918

AV

SAM. JANSSON · E. WESTENIUS

SKOLANS FÖRESTÅNDARE

Beskowska skolan

består av

1. 3 **förberedande** klasser för gossar och flickor; i den första klassen mottagas nybörjare från 6 års ålder.
2. 5 **realskoleklasser**, motsvarande statsläroverkens fem lägsta klasser.
3. 4 **gymnasieklasser** med fullständig real- och latinlinje.

Skolan *ägs* av aktiebolaget f. d. Beskowska Skolan, vilket genom sin styrelse leder skolans verksamhet och handhaver dess ekonomi. Styrelsen väljes årligen av ordinarie bolagsstämma.

Styrelse:

Byråchefen m. m. Jur. Kand. N. Sandell, Ordf.
Direktören Jur. Kand. F. Lambert-Meuller, v. Ordf.
Grevinnan Maria von Rosen, f. Tamm.
Fil. Lic. Sam. Jansson, Rektor.
Fil. Kand. E. Westenius, Kassaförvaltare.

Suppleanter:

Läroverksadjunkten Fil. Lic. Hjalmar Hjorth.
Läroverksadjunkten E. Eliäson.

Skolans föreståndare ha sedan år 1878 ägt rätt att anställa studentexamen med de lärjungar, vilka i vanlig ordning genomgått skolans båda högsta ringar. Sedan år 1890 åtnjuter skolan statsunderstöd.

Undervisningstid.

Höstterminen började den 31 aug. kl. 1,30 e. m. med inträdes- och flyttningsprövningar den 6 sept. kl. 1 e. m. började den egentliga undervisningen för hela skolan utom för första förberedande klassens lärjungar, som började först den 20 sept. kl. 11 f. m. Undervisningen avslutades den 20 dec. kl. 10 f. m.

Vårterminen började den 14 jan. kl. 12 middagen med läsning i vanlig ordning. Läsningen slutar den 5 juni kl. 10,40 f. m. och avslutning hålles den 6 juni kl. 9 f. m.

Lovdagar för hela skolan ha varit under höstterminen 8 okt. och 10 nov., under vårterminen 11 och 12 febr. samt 1 maj. Påsklovet omfattade hela veckan före och tisdagen efter påsk, pingstlovet endast helgdagarna.

Morgonbön har hållits för klasserna IV—3 i bönsalen kl. 7,45—8, för de övriga klasserna i lärorummet före de vanliga lektionernas början.

Den egentliga undervisningen har i huvudsak varit förlagd mellan kl. 8—10,40 f. m. och 12—2,35 el. 3,30. e. m. Klasserna 2—2 förb. ha börjat kl. 8,25 med 25 minuters kristendomslektion; första förberedande har haft 3 lektioner à 35 minuter mellan kl. 10,30 f. m.—12,45 e. m.

Halvdagslov. För idrottsövningar m. m. ha de förberedande klasserna varit lediga efter frukost onsdag och lördag, klasserna 3—5 torsdag efter frukost, gymnasiet efter de fasta skrivningarnas slut.

Fast skrivdag har varit för de båda högsta ringarna måndag, för de båda lägsta torsdag.

Timplan för 1917—1918

	1 förb.	2 förb.	3 förb.	1	2	3	4	5	Ring I		Ring II		Ring III		Ring IV	
									R	L	R	L	R	L	R	L
Kristendom		15 min.	25 min.	varje morgon		2	2	2	1		2		2		2	
Svenska		11	9	5	5	6	4	3	3		2		3		3	
Engelska		—	—	—	—	—	3	3	3		3		2		3	
Tyska		—	—	6	6	6	6	5	3		3		2		3	
Franska		—	—	—	—	—	—	(2)	(2)		5		4		4	
Latin		—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	5	—	6	—	6
Historia		—	2	2	3	3	3	3	3		3		2		3	
Geografi		—	2	} 3	} 3	2	2	2	2		1		—		—	
Biologi		—	—			2	2	2	2	2	2		2		1	
Matematik		5	6	4	5	5	5	4	6		6	5	6	3	6	3
Fysik		—	—	—	—	—	2	2	3	—	2	1	4	2	3	2
Kemi		—	—	—	—	—	—	2	2	—	2	—	2	—	2	—
Filosofi		—	—	—	—	—	—	—	—		—		1		1	
Teckning		—	—	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2	1	1	1
Välskrivning		2	2	2	1	(1)	(1)	—	—		—		—		—	
Slöjd		2	2	2	2	2	—	—	—		—		—		—	
Sång		1	1	1	1	1	1	—	—		—		—		—	
Gymnastik		—	—	3	3	3	3	3	3		3		3		3	
Skrivning å lärorummet		—	—	—	—	—	—	—	3 à 4		3 à 4		4 à 5 1/2		4 à 5 1/2	
Summa lektioner å 45 min.	18	23	27	32	33	33	34	33	33	33	36	36	34	32	35	35

Inskränkningen i ringarnes timantal beror på införandet av den fasta skrivdagen; skrivtiden är ej medräknad i lektionssumman.

Läro- och Läseböcker.

(Finare stilsort utmärker böcker, som lärjungarne ej äro skyldiga att äga.)

Kristendom: Svenska Psalmboken (1 förb.—IV; Bibeln (1 förb.—IV); Luthers lilla katekes (1—5); B. J:son Bergqvist, Bibliska berättelser (3 förb.—3); S. Herner, Israels historia i kort sammandrag (4); E. Stave, Jesu liv (5); Gummerus—Rosenqvist—Johansson, Lärobok i kyrkohistoria (I—IV); E. Johansson, Kristlig religionslära (IV); A. Ahlberg, Den kristna världs- och livsåskådningen (III); A. Ahlberg, Religionshistorisk översikt (II—IV.)

F. Lundin, Kyrkohistoria för hemmet (I—III); N. Söderblom, Främmande religionsurkunder (II—IV); N. Söderblom, Översikt av allmänna religionshistorien (II—IV); Lutherska kyrkans bekännelseskriter (III—IV); Levin, Ur kyrkohistoriens källor (I—IV).

Svenska: Almquist, Barnens första läsebok och Barnens andra läsebok (1); Rosenborg, Läsebok för småskolan I (2 förb.), A. M. Roos, I Önnemo (2 förb.); Robinson Kruse (3 förb.); Topelius, Läsnings för barn I (3 förb.); II (1); Sagokvällar för Moster Lotta av H. Andersson (3 förb.); Selma Lagerlöf, Nils Holgersons underbara resa I (3 förb.), II (1); Hedda Andersson, Grekiska sagor (1); Asbjörnsen, Norske folksagor (2); Kipling, Djungelboken (3); Andersens sagor (3); Heidenstam, Svenskarna och deras hövdingar (3, 4); Runeberg, Fänrik Ståls sägner (4); Runeberg, Älgskytterna (5); Snoilsky, Svenska bilder (5); Bergman, Läsebok i nyare svensk litteratur I (5), II (1); Steffen, Isländsk och fornsvensk läsebok (1); Steffen, Översikt av svenska litteraturen I (II); II, III (III); IV o. V (IV); Tegné, Fritiofs saga (1); Steffen, Svensk litteraturhistoria (I—IV); Holberg, Jeppe paa Bjerget (II); Oehlenschläger, Hakon Jarl (II); Evald, Fiskerne (III); Ibsen, En folkefiende.

Richter, Svensk rättskrivningslära, 1:a kursen (3 förb.); Heumann, Övningsbok i svensk satslösning (1—5); Widegren--Lauritzen, Svenska språkets formlära (2, 3); Sundén, Svensk språklära (4—5); Fagerlund, Dispositionsövningar (1, II); Rebbe, Interpunktionsregler (3—I).

Engelska: Swan-Bétis, Scenes of English Life, II (4); III (5, I); Calwage-Lindqvist, Kortfattad Engelsk Språklära (4—II); Översättningsövningar (4—II); Hammarberg—Zetterström, Engelsk grammatik (III, IV); Harlock, Mogenhetsuppgifter i engelska (IV); Grove & Ringenson, Short Chapters (II—IV); Longmans' British Empire Readers III (4—I); Ruskin, King of the Golden River (II); Finnemore, Famous Englishmen (II); I. Larsson, English Fiction (III); Koch, William Shakspeare (IV); Wenström—Harlock, Svensk-engelsk ordbok; Lindgren, Engelsk-svensk ordbok

- Tyska:** Hjorth—Lindhagen, Praktisk lärobok (1—4); Hjorth, Bihang till praktisk lärobok (1—4); Hjorth, Tysk grammatik (1—IV); Hjorth, Kort övningsbok till den tyska grammatiken (3, 5—II); Heumann, Lätta stycken för översättning till tyska (3, 4, I); Hjorth—Heumann, Tyska skrivövningar och brev (I—II); Rodhe, Tyska skrivövningar (IV); Buergel—Goodwin, Mogenhetsuppgifter i Tyska (III, IV); Hjorth—Lindhagen, Kleine Schülerbibliothek II, IV (3); III (4); V (5); Svedelius, Deutsches Lesebuch (I); Das edle Blut und andere Erzählungen utg. av Rodhe (II); Hoffmann, Heute mir, morgen dir (II); Schiller, Die Jungfrau von Orleans (III); G. Keller, Das Fähnlein der sieben Aufrechten (III); Hjorth, Vermischte Lektüre (IV); Hoppe, Svensk-tysk ordbok; Hoppe, Tysk-svensk ordbok.
- Franska:** Ernst & Johnson, Nybörjarbok i franska (5, I); Edström, Kortfattad grammatik (II—IV); Müller och Wigert, Fransk Elementarbok (II); Laboulaye, Contes bleus (II); Edström, Fransk Elementarbok (III); Berthet, Le chasseur de marmottes (III); Molière, Les précieuses ridicules, ed. Fahlstedt (III); Maupassant, Contes choisis, ed. Fahlstedt (IV); Calissendorff m. fl., Franska skrivövningar I (IV), Wijkander, Franska vokabler (III, IV); Schulthess, Fransk-svensk ordbok.
- Latin:** Liljeblad, Latinsk läsebok (I, II); Cæsar De bello gallico, utg. Tessing, Häggström—Boëthius (II, III); Pontén, Latinska författare i urval, Prosa avdelning 2 (III, IV); Cicero, Somnium Scipionis utg. Cavallin (IV); Andersson, Latinsk antologi (II—IV); Tessing, Latinsk skolgrammatik (I—IV); Cavallin, Latinskt lexikon (II—IV).
- Historia:** Fryxell, Berättelser ur svenska historien, I (3 förb.); Grimberg, Sveriges historia i sammanhang med Danmarks och Norges, för realskolan (2—5); Nordahl—Rolfen, Världshistoria N:o 2 (1—2); Pallin—Boëthius, Lärobok i allmän historia, för realskolan (3—I); Montelius—Hildebrand, Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens svenska historia (I); Pallin—Boëthius, Nya tidens historia (I—IV). Odhner—Hildebrand, Sveriges historia (II—IV); Nyström, Lärobok i svensk statskunskap (IV).
- Historiska läseböcker av Hedda Andersson, Boëthius, Ekmark, Estlander, Fryxell, Nordahl—Rolfen, Rydfors, Schück—Lundahl.
- Geografi:** Carlson, Skolgeografi II (1—5); Carlson—Fagerlund, Skolgeografi II (I o. II). Roths Atlas (1—II).
- Geografiska läseböcker av Fagerlund—Falk; A. Sandström, Natur och arbetsliv i Svenska bygder I o. II.
- Filosofi:** Hans Larsson, Psykologi (fjärde, fullständigt omarbetade uppl.) (III—IV); Borelius—Strömberg, Lärobok i den formella logiken (IV).
- R. Tigerstedt, Hjärnan såsom organ för tanken. Hans Larsson, Kunskapslivet.
- Matematik:** Sievers, Räknebok (1 förb.—3 förb.); Fisch och Lager, Räkneövningar I, II, III, (1 förb.—1); Asperén och Damm, Lärobok i räkning (3 förb.—3); Lindhagen och Gahm, Exempelsamling till bråkläran (1—3); Meyer, Geometri (I); Vinell, Euklides' fyra första böcker (4, 5); Lindhagen, Ekvationer för nybörjare (4); Möller,

Algebra (5—IV); Lagergren, Plangeometri för gymnasiet (I, II); Meyer, Övnings-exempel i Geometri (I); Tham, Planimetri (II); Hedström—Rendahl, Trigonometri (II R—IV); Lagergren, Stereometri för latingymnasiet (IV); Nilsson, Stereometriska räkne-exempel (IV); Collin, Analytisk Geometri (III R—IV R); Hedström & Rendahl, Räknetabeller (II—IV); Josephson, Funktionslära 2 (III—IV R); Rydberg, Matematiska uppgifter givna i studentskrivningarna (III—IV); Hagström, Matematiska uppgifter i studentexamen (IV).

Fysik: Hellsten, Lärobok i experimentell fysik I (4), II (5), III, 2 (I); Moll, Lärobok i fysik (I—IV R); förkortad upplaga (II—IV L); Rydberg, Fysikaliska studentuppgifter (II—IV R); Almén, Fysikaliska problem.

Mahler, Physikalische Aufgabensammlung (IV R).

Kemi: Abenius, Oorganisk kemi (II—IV); Moll, Lärobok i kemi för realskolan I (5); Moll, Lärobok i kemi för realgymnasiet, 1 oorganisk kemi (I), 2 organisk kemi (II); Widman, Handledning vid syntetiska laborationsövningar (III); Cleve, Kvalitativ kemisk analys (III—IV).

Biologi: Almquist—Andersson, Läran om djuren (5); Almquist—Andersson, Zoologi för gymnasiet (II—IV); Bohlin, Lärobok i biologi (1—5); Almquist, Lärobok i botanik (I—IV). Wallengren och Hennig, Cellen (I).

Teckning: Henriques, Lärobok i geometrisk ritning (5—IV).

Välskrivning: Heike, Skrivkurs för lutande stil (1 förb.—3).

Musik: F. Tiger, Sjung Sveriges ungdom (3 förb.—1); F. Tiger m. fl., Ny normalsångbok (2—4).

Under läsåret ha följande *nya läroböcker* införts:

i *Kristendom*: A. Ahlberg, Den kristna världs- och livsåskådningen i III och nästa läsår i IV i st. f. E. Johansson, Kristlig religionslära.

i *Svenska*: Asbjörnsen, Norske folksagor i 2 samt Kipling Djungelboken, I och Andersens sagor i 3 i st. f. Bergman, Läsebok.

i *Engelska*: Larsson, English Fiction (III) i st. f. Longmans' Readers VI.

i *Latin*: Somnium Scipionis ed. Cavallin i st. f. Laelius de amicitia (IV).

i *Matematik*: Lindhagen, Ekvationer för nybörjare (4).

i *Biologi*: Wallengren & Hennig, Cellen (I).

Lärokurser.

Första förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: *E. Hauffman.*

Kristendom: Berättelser ur Gamla och Nya testamentet, muntligt framställda. Psalmverser.

Läsning: S. Almquist, Barnens första läsebok och Barnens andra läsebok.

Skrivning: Lutande stil. Avskrivning och någon övning i skrivning efter föresägning.

Räkning: Övning med talen 1—10 samt tillämpning därav på 10-talen till 100. Sievers räknebok, sid. 1—18.

Handarbete: Arbeten på filt och stramalj.

Andra förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: h. t. *D. Carlson.*
v. t. *E. Dahlén.*

Kristendom: Berättelser ur Gamla och Nya testamentet, muntligt meddelade. Psalmverser.
15 minuter varje dag.

Svenska: *Innanläsning:* S. Almquist, Barnens andra läsebok avslutad; O. Rosenborg, Läsebok för småskolan II; *Rättskrivning:* Avskrivning ur bok och skrivning efter föresägning dels med, dels utan överläsning. Utanläsning av smärre dikter.

Räkning: Huvudräkning med talen 1—100. Sievers' räknebok, sid. 19—45. Addition, 5 l. subtraktion och multiplikationstabellen.

Välskrivning:

2 l.

Handarbete: Arbete på stramalj och kläde.

Tredje förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: *N. Rydén.*

Kristendom: Berättelser ur Gamla testamentet till Konungatiden. Läsning ur Evangelierna
25 min. varje dag. med särskilt avseende fäst på kyrkoårets högtider. Psalmer.

Svenska: *Innanläsning:* Robinson Kruse, Barnbiblioteket Sagas upplaga; Topelius, läsning
9 l. för barn I, urval för skolan av S. Almquist; Selma Lagerlöf, Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige, 1:sta delen; Hedda Andersson, Sagokvällar hos Moster Lotta. Muntligt återgivande av sagor och berättelser samt utanläsning av smärre poetiska stycken. Rim och dikter (Löwenhjelms och Lithners).

Rättskrivning: Kort översikt av de olika ljudens beteckning och rättskrivningsövningar efter Richters lärobok, 1:sta kursen.

Historia: Sveriges historia under hednatiden efter Fryxell.

2 l.

- Geografi:** De allmänna geografiska begreppen; världsdelar och världshav; allmän översikt
2 l. av Sverige, särskilt med användning av kartan; Stockholm. Ritning av kartor.
- Räkning:** De fyra räknesätten med hela tal enligt Fisch och Lagers Räkneövningar, 2:dra
6 l. häftet. Sievers Räknebok, sid. 35—70. Aspéren och Damm, Lärobok i räkning.
kap. I, § 1—12. Huvudräkning.
- Välskrivning:** (E. Söderhielm.)
2 l.
- Snickerislöjd:** Arbeten i anslutning till Eva Rodhes metod med övning i mätning, sågning,
2 l. filning samt enklare sammansättning med spik och skruvar. (Johansson).

Första klassen.

Klassföreståndarinna; *E. Söderhielm.*

- Kristendom:** Israels historia från Konungatiden till tiden för Kristi födelse, efter B. J:son
^{25 minuter}_{varje dag.} Bergqvists lärobok, delvis med läsning av motsvarande delar av Gamla testa-
mentet. Utanläsning av några Davids psalmer. Tio Guds bud och första tros-
artikeln. Läsning ur evangelierna med särskilt avseende fäst på kyrkoårets olika
tider. Psalmer. (E. Hauffman).
- Svenska:** *Läsning:* Selma Lagerlöf, Nils Holgersson del II. Topelius, Läsning för barn
5 l. II, urval för skolan av S. Almquist. *Grammatik:* Övningar i att igenkänna
ordklasser, genus, numerus, kasus, tempus, personalpronomen. — Satsanalys: pre-
dikata, subjekt, objekt, subjektiv predikatsfyllnad. *Rättskrivningsövningar:* (E.
Söderhielm).
- Tyska:** Hjorth-Lindhagen, Praktisk lärobok, st. 1—30. Utfrågning och memorering av
6 l. texten. Übungen 1—8 (sid. 75—80) och Grammatische Übungen 1—15 (sid.
124—127) Grammatik i anslutning till Bihangets avd. I och II, st. 1—18 samt
avd. 3, 1—200. (E. Söderhielm).
- Historia:** Allmän historia efter Nordahl-Rolfen: Forntiden. — Grekiska sagor av H. An-
2 l. dersson. (E. Söderhielm).
- Geografi:** I samband med läsningen av Nils Holgerssons resa har under geografi- och
biologi-lektionerna genomgått Sverige med framhållande av enkla geologiska och
och klimatiska förhållanden, folkliv, näringar, djur- och växtvärld, allt i breda drag,
utan att systematisera och gå in på anatomi.
- Biologi:** Under biologilektionerna har dessutom det allmännaste av människokroppen ge-
3 l. nomgått med tillhjälp av skelett och avbildningar. (E. Söderhielm).
- Räkning:** De fyra räknesätten med hela tal. Decimalbråk. Vikt-, längd-, liter- och tids-
4 l. mått. Lärobok av Aspéren och Damm, avdelning I. (E. Söderhielm).

Teckning: Teckningskurs för nybörjare I av E. Magnusson. Ritkurs av Bauer 1—6.
1 l.

Välskrivning: (N. Rydin.)
2 l.

Snickerislöjd: Modellserien 1—20. Övning i täljning, sågning, planhyvling och konturformning samt lättare sammansättningar. Flera självvalda arbeten. (Johansson.)

Andra klassen.

Klassföreståndarinna: h. t. *D. Carlson.*
v. t. *G. Carlson.*

Kristendom: Berättelser ur Nya testamentet till Jesu lidande och död, efter B. J:son Bergqvists lärobok. Tredje huvudstycket. Bibelläsning. Valda psalmer. (h.-t. D. Carlson, v.-t. G. Carlson.)
25 minuter
varje dag.

Svenska: *Läsning:* Asbjörnsen, Norska folksagor I. Muntligt återgivande av berättelser, uppläsning av smärre poetiska stycken.
5 l.
Grammatik: Det enklaste av *formläran* efter Widegren och Lauritzens lärobok.
Satslära: Subjektiv predikatsfyllnad, attribut och adverbial med användande av Heumanns lärobok; föregående läsårs kurs repeterad.
Skrivning: Referat av berättelser. Rättskrivningsövningar. (E. Söderhielm.)

Tyska: Hjorth-Lindhagen, Praktisk lärobok, st. 34—60, delvis även memorerade. Grammatik i anslutning till Bihangets avd. I och II, st. 21—25 samt avd. III 225—404. (h.-t. D. Carlson, v.-t. G. Carlson.)
6 l.

Historia: Allmän historia efter Nordahl-Rolfsen: Medeltiden från och med Karl den store.
3 l. Svensk historia efter Grimberg: Forntiden och medeltiden till 1319. Historisk läsning. (E. Lundborg.)

Matematik: Addition, subtraktion, multiplikation och division med bråk. Blandade exempel.
5 l. Kap. II i Asperén och Damms lärobok. Huvudräkning. (E. Lundborg.)

Geografi: Norge, Finland, Ryssland, Danmark, Nederländerna, Tyska riket och Schweiz.
2 l. (Teiling.)

Biologi: *Zoologi:* Däggdjuren. Museibesök. *Botanik:* Undersökning av några växter.
1 l. Exkursion. (Teiling.)

Teckning: Enkla geometriska modeller. Några gipsar och pressade blad. Övning i färgläggning. (Kjellin.)
1 l.

Välskrivning: (E. Hauffman.)
1 l.

Snickerislöjd: Modellserien 17—30. Övning i svarvning, limning, fogning, blygjutning samt verktygsskötsel. Formövningar. Flera självvalda arbeten. (Johansson.)
2 l.

Tredje klassen.

Klassföreståndarinna: *E. Lundborg.*

Kristendom: Nya testamentets bibliska historia avslutad; Apostlagärningarne; psalmer; andra 2 l. och tredje artiklarne i Luthers lilla katekes. (E. Lundborg.)

Svenska: *Läsning:* Andersens sagor (i urval), R. Kipling: Djungelboken I. Uppläsning av 6 l. dikter. *Smärre föredrag* (ett av varje elev). *Grammatik* och *satslära:* Formläran efter Widegren och Lauritzens lärobok. Föregående läsårs kurs i satslära repeterad och utfylld. De viktigaste *interpunktionsreglerna*. *Rättskrivnings-* och *reproduktionsövningar*; små *uppsatser* (varannan vecka två timmar i skolan). (E. Lundborg.)

Ämnen för föredrag:

En krigsutvisning. — En bilfärd på Svartsjölandet. — Om vikingaskepp, särskilt »Osebergskibet». — Engelbrekt Engelbrektsen. — En segeltur i dimma. — Sommarminnen. — En resa till Dalarne. — Min första jaktutflykt. — Ett besök på en fäbodvall. — På jagaren Vidar. — Ett besök hos en kamrat. — Gripsholm. — Järven. — En resa i Västergötland (Kinnekulle, Katrinefors pappersbruk m. m.) — En motorbåtsfärd. — Ur myrornas liv. — Sionismen. — Jerusalem, den heliga staden. — När jag fångade storgäddan. — Min vän, havstruten »Ippi». — En promenad runt Edsviken. — Helsingfors — Stockholm i krigstider. — Hagenbecks »Tiergarten».

Ämnen för uppsatser:

Någon av mina vänner bland djuren. — En skoldag. — En plats, som jag tycker om. — En lovdag. — En rolig bok. — Slaget på Brunkeberg. — Maria Stuart. — Vesuvius. — Valfritt ämne: Uppsala möte (5), Neapel (3), Petroleumkällorna i Baku (2), Skansen (2), Riksmuseet (1), Riddareväsendet (1), Israels profeter (1), Biografen (1), En scoututflykt (1), Vinodling i Frankrike (1), »Svarta handens» besegrare, sommaräventyr (1), Björnen (1), Australiens guldfält (1).

Tyska: Hjorth—Lindhagen, Praktisk lärobok, st. 61—slut, Kleine Schülerbibliothek II och delvis IV. — Grammatik i anslutning till Bihangets avd. II, st. 26—30 samt Kort övningsbok §§ 13—27. Översättningsövningar efter Heumanns Lätta stycken. (Zeijser.)

Historia: *Svensk:* Tiden 1319—1611. *Allmän:* Nya tiden till trettioåriga kriget. (E. Lundborg.)

Matematik: Repetition och mera utförlig genomgång av läran om decimalbråk och allmänna 5 l. bråk jämte blandade exempel; beräkning av ytor och volymer; enkel reguladetri- och procenträkning. Kap. III i Asperén och Damm. (E. Lundborg.)

Geografi: Österrike—Ungern, Frankrike, Sydeuropas stater samt Storbritannien och Irland. 2 l. Enklare kartritning, delvis frivillig. (Teiling.)

Biologi: *Zoologi:* Fåglar, kräldjur, groddjur; fiskar (påbörjade).

2 l. *Botanik:* Undersökning av levande växter med avseende på orientering i floran. Exkursion. (Teiling.)

Snickerislöjd: Modellserien 30—50. Övning i verktygsskötsel, tappning, gradering, fogning samt något kallsmide och lödning. Flera självvalda arbeten. (Johansson.)

Fjärde klassen.

Klassföreståndarinn: *E. Söderhielm.*

- Kristendom:** *Israels historia* jämte en översikt av Gamla testamentets böcker med läsning
2 l. av valda stycken, särskilt ur Psaltaren. Grundtankarna i Moselagen. Biblisk geografi och fornkunskap. (Jonsson.)
- Svenska:** *Läsning:* Runeberg, Fänrik Ståls sägner. V. v. Heidenstam, Svenskarna och deras hövdingar. *Grammatik:* Formläran och satsläran. Satsanalys. De viktigaste interpunktionsreglerna. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. *Uppläsning* av dikter samt föredrag. *Uppsatser* å lärorummet. Skrivtid 1 à 2 timmar. (E. Söderhielm.)

Ämnen för uppsatser:

Ett sommarminne. — Danska kriget 1611—1613. En plats som jag tycker mycket om. — Sven Duva (referat). — Trettioåriga kriget. — De två dragonerna (referat). — En silverpenningens öden. — Spanska tronföljdskriget. — En promenad. — Valfritt ämne. — En historisk personlighet.

Ämnen för föredrag:

Olaus Petri. — Karl XII. — Ett besök på en mekanisk verkstad. — Gamla Stockholm. — Som jungman på lotsbåten Stockholm. — Runeberg. — Stora Karlsö. — Abraham Piper. — En färd till Grips-holm. — Dahlberg. — Hur vi förlorade Åland. — Karl XII:s undersökningen. — Livingstone m. fl.

- Tyska:** Hjorth—Lindhagen, Praktisk lärobok, st. 41—slut. Kleine Schülerbibliothek III.
6 l. Grammatik i anslutning till Bihangets avd. II, st. 22—30, III, 250—413. Översättningsövningar efter Heumanns Lätta stycken.
- Engelska:** *Konversation:* Swan & Bétis, Scenes of English Life, Book II Lessons 127—178.
3 l. *Textläsning:* Longmans' Readers, Book III sid. 1—51. *Grammatik:* Hela form-läran genomgången och repeterad. Muntliga och skriftliga översättningsövningar. (Brilioth).
- Historia:** *Sveriges historia:* Från och med Gustav II Adolf till och med Karl XII. *Allmän*
3 l. *historia:* Nyare tiden från och med 30-åriga kriget till 1789. (E. Söderhielm.)
- Matematik:** *Aritmetik och algebra* (3 l.): procent- och ränteräkning; enkla sifferekvationer
5 l. av 1:sta graden med en obekant jämte problem. *Geometri* (2 l.): Euklides första bok t. o. m. sats 34 B samt tredje boken till sats 14. (Forsman).
- Fysik:** Statik samt värmelära till uppvärmning och stelning. (Westenius.)
2 l.
- Geografi:** Asien och Australien. Kartritningsövningar. (Teiling.)
2 l.
- Biologi:** *Zoologi:* Fiskar t. o. m. maskar. *Botanik:* Undersökning av några växter. Ex-kursioner. (Teiling.)
2 l.
- Teckning:** Föremål ur modellsamlingen i projektion. Blad och frukter med färgläggning.
1 l. Några fåglar i blyerts och färg. (Frijs.)

Femte klassen.

Klassföreståndare: *Jansson.*

Kristendom: *Jesu liv* och *Nya Testamentets böcker* med läsning av valda stycken. Fjärde 2 l. och femte huvudstyckena i Luthers lilla *katekes*. — Psalmer. (Jansson.)

Svenska: *Läsning:* Runeberg, Älgskyttearne; Snoilsky, Svenska bilder; Bergman, Läsebok i 3 l. nyare svensk litteratur I. *Grammatiken* fullständigt repeterad. *Satsanalys. Interpunktionsövningar.* Enklare dispositionsuppgifter. *Föredrag* (2 av varje lärjunge). Fem *uppsatser* å lärorummet. Skrivtid 3 tim. (Zeijser.)

Ämnen för föredrag:

Automobilen, — Fäbodliv. — Ett besök i ryska fångläger i Nisehni Novgorod. — Nordostpassagens upptäckt. — Polhem. — Geijer. — Rudbeck. — Wennerberg. — Andrés nordpolsexpedition. — Musiken och några av dess målsmän. — Newyorks skyskrapor. — Slaget vid Narva. — Columbus. — Schéele. — Trämasse- och cellulosatillverkning. — Björnen. — Livingstones forskningsresor. — Alströmer. — Svedenborg. — Franklin. — Finska myter. — Finska kriget. — Nilen. — Vår himmel. — Suezkanalen. — Växter, som lämna socker. — Davos. — Abu Simbels grottempel. — Hunden. — Edison. — Glas. — Ångmaskinen.

Ämnen för uppsatser:

No 1. Tiggaren Arons historia (ur Älgskyttearne) (10). — En resa under sommaren (18). — Humlegården (4).
 » 2. Franska revolutionen (4). — Sahara (3). Hur jag tänker tillbringa julferierna (6). Där jag brukar bo om somrarna (12).
 » 3. När storindustrin uppkom (11). — Den tropiska regnskogen (7). — Livet på Stockholms gator nu och före kriget (9). — En rolig bok (6).
 » 4. Orsakerna till fransk-tyska kriget (1). — Nordamerikanska inbördeskriget (25). — De första vårtecknen (5). Kaurater (efter Ernst Ahlgren) (4).
 » 5. Benjamin Disraeli (9). — En dikt ur Snoilskys Svenska bilder (11). — En fysik- eller kemilektion (9). — Varför jag längtar till landet (6).

Engelska: Swan och Bétis, *Scenes of English Life*. Book III, Lessons 179—216 utfrågade 3 l. och reproducerade. *Läsning:* Longmans' Readers Book III, sid. 1—70. *Grammatik:* Formläran delvis repeterad; av syntaxen verbet och ordföljden. Muntliga och skriftliga övningar och prov. (Jansson.)

Tyska: *Läsning:* Kleine Schülerbibliothek III och V, sid. 1—50; texten utfrågad och grammatiskt behandlad. *Grammatik:* Formläran utförligt genomgången i anslutning till Kort övningsbok; provskrivningar på alla delar av denna. Viktigare delar av syntaxen förberedelsevis genomgångna, t. ex. kasusläran, infinitiv- och konjunktivläran. Någon övning i översättning av sammanhängande text. (Jansson.)

Historia: *Allmän historia:* Tiden från år 1718 till våra dagar. *Svensk historia:* Tiden 3 l. från år 1789 till våra dagar. (h. t. Appelgren, v. t. Gyllander.)¹

Geografi: Afrika, Syd- och Nordamerika. Kart- och profilritning. (Teiling.)
 2 l.

Biologi: Översikt av viktigare svenska och utländska gagnväxter. Examination. Förhör 2 l. av lärjungeherbarierna, 100 växter. (Teiling.)

- Matematik:** *Algebra:* Ekvationer och problem av första graden med en obekant. Bokstavsräkning
 4 l. t. o. m. bråks addition och subtraktion (Möller: Algebra 1, kap. 1—6, 9 till ex. 992.)
Geometri: repetition av föregående års kurs; Euklides första och tredje bok samt fjärde boken avslutade; övningsatser. (Westenius.)
- Fysik:** Magnetism och elektricitet efter Hellstens lärobok med försök å lärorummet och
 2 l. redogörelse häröver av lärjungarna. (Ekelin.)
- Kemi:** De viktigare enklare företeelserna inom den oorganiska kemien samt viktigare
 2 l. mineral och bergarter efter Molls lärobok och laborationsövningar. Försök i anslutning till läroboken av läraren med redogörelse av lärjungarna. Laborationer av lärjungarna, omfattande huvudsakligen syntes, de vanligaste reagensen samt analys av enkla föreningar med utförlig redogörelse. (Ekelin.)

Första ringen.

Klassföreståndare: *Teiling.*

- Kristendom:** *Bibelläsning:* Apostlagärningarna. *Kyrkohistoria:* Gamla tiden. (Algård.)
 1 l.
- Svenska:** *Litteraturläsning:* I skolan: Steffen, Isländsk och fornsvensk litteratur i urval;
 3 l. Tegnér, Fritiofs saga. I hemmet: svenska och utländska skönlitterära prosaarbeten. *Litteraturhistoria:* Forntiden och medeltiden enligt Steffen. — Föredrag och deklamation. — 11 uppsatser, varav 4 å lärorummet. Skrivtid 3—4 timmar. (h.-t. Appelgren, v.-t. Gyllander.)

Ämnen för föredrag:

Arrhenii åsikt om livets utbredning i världsrymden. — Om högerhäntheten. — Hudsonuttern. — Vad växterna äta. — De mendelska ärtlighetslagarna. — Några viktiga svenska gagnväxter. — Koksalt och dess framställning. — Våra sågverk. — Finnbefolkningen i Sverige. — Termometern. — En resa till S:t Bernhard. — En resa till Norge. — Petrus de Dacia. — Kejsar Augustus. — Buffon. — Tornérspelen. — Riddarborgarna. — Från Ostindiska kompaniets dagar. — Franska främlingslegionen. — »Hertig Fredrik av Normandie». — »Namlös och Valentin». — »Resan till Miklagård». — Rolandssagan.

Ämnen för uppsatser:

- N:o 1. Barndomsminnen (7). — En skoldag (8). — Sommaridrott (22).
 » 2. (Å lärorummet). En berättelse ur Eddan (12). — Peloponnesiska kriget (9). — Vulkanismen (10). — Nyttan av fotvandringar (4).
 » 3. Roms plebejer (18). — De nedbrytande geologiska krafterna (18). — En botanisk exkursion (2).
 » 4. (Å lärorummet). Några drag av den första kristna kyrkans liv (1). — En isländsk saga (3). — Julius Cæsar (18). — Om vindblommor (5). — Ett musei- eller utställningsbesök (9).
 » 5. »Valdemar Atterdag brandskattar Visby» (36).
 » 6. Stora Oceanen (17). — En julfest (15). — Vad jag vill bli (4).
 » 7. En medeltida stad (13). — Om frukt- och fröspridning (17). — Den svenska flaggan (5).
 » 8. (Å lärorummet). England under 1400-talet (2). — En medeltida gestalt (Petrus de Dacia, Sankta Birgitta, Jeanne d'Arc (25)). — Valfritt aktuellt ämne (Matbekymmer, Gulaschen, Finlandsfrågan (9)).

- N:o 9. Näringssurrogater (8). — Ett stycke svensk natur (11). — En daglig tidning (3). — En teaterföreställning (3). — Birgittautställningen i Stockholm 1918 (6). — En resa runt jorden (3).
Det svenska jordbrukets historia (1).
- » 10. En dag ur en stenåldersmänniskas liv (14). — En viking berättar om sin senaste vikingafärd (9). — Sveriges kust (4). — Stockholm om hundra år (4).
- » 11. (Å lärorummet). Människoraserna (12). — De svenska folkvisorna (2). — Folkungaättens betydelse för Sverige (0). — Konung Sverre (0). — En äkta amerikan (11). — En bild från kriget (4). — Vår (8).
- Engelska:** Swan & Betis, Scenes of English Life, Book III senare hälften; Longmans' 3 l. Readers, Book III avslutad. *Grammatik:* Syntaxen och formläran repeterade med muntliga och skriftliga övningar. 7 stilar på lärorummet; skrivtid 3 timmar. (Jansson.)
- Tyska:** *Läsning:* Svedelius, Deutsches Lesebuch (93 sid.) *Grammatik:* Syntax: artiklarna, kasusläran, pronominet och infinitiven. — *Muntliga och skriftliga övningar* efter Kort övningsbok till tyska grammatiken och Tyska skrivövningar av Hjorth—Heumann samt Lätta stycken av Heumann. — *Talövningar och uppläsning av smärre tyska dikter.* — 11 stilar, varav 9 på lärorummet. Skrivtid 3 timmar, (Fahlstedt.)
- Franska:** (Frivillig kurs:) Ernst & Johnson, Nybörjarbok i franska avslutad. 2 lärjungar i 2 l. femte klassen ha läst gemensamt med ring I. (Jansson.)
- Latin:** Liljeblads Läsebok, st. 1—63 (utom de poetiska). Det väsentligaste av formläran. De viktigaste delarna av syntaxen i sammanhang med läsestyckena. (Thomsen.)
- Historia:** Allmän och svensk historia: Gamla tiden och medeltiden. (h.t. Appelgren, 3 l. v.-t. Gyllander.)
- Matematik:** *Algebra:* Repetition av hela tal och bråk. Ekvationer av första graden med en och flera obekanta jämte problem. Räkning med kvadratrötter. Ekvationer av andra graden med en obekant jämte tillämpningar. Grafisk behandling av därför lämpade delar av kursen. *Geometri:* Hela föregående kursen repeterad. Kap. 7 av läroboken. Problemlösning. Proportionslära och plangeometri t. o. m. avdelning I i läroboken. — 13 *skrivningar* på lärorummet. Skrivtid 3—3 1/2 timmar. (Cramér.)
- Fysik:** Mekanik enligt Molls lärobok (större upplagan). — Räkneövningar. — Astronomi enligt Hellstens lärobok. (Forsman.) *Föredrag:* Explosionsmotorer. — Meteorologiska observationer under sommarlovet.
Reallinjen. 3 l.
- Kemi:** Metallodierna till fosfor. En kort sammanfattning av de viktigaste fysikalisk-kemiska teorier, som stå i sammanhang med den lästa kursen. (Teiling.)
Reallinjen. 2 l.
- Geografi:** Översikt av den allmänna geografien. (Teiling.)
2 l.
- Biologi:** Valda kapitel ur de fanerogama växternas biologi. Grunddragen av cellläran.
2 l. (Teiling.)

Teckning: Modeller i fritt perspektiv, delvis skuggade och färglagda. Reallinjen dessutom:
 R. 2 l. Början av projektionsläran. Geometriska mönster. (Frijs.)
 L. 1 l.

Andra ringen.

Klassföreståndare: *Zeijser*.

Kristendom: Bibelläsning: Galaterbrevet. *Kyrkohistoria:* Repetition av gamla tiden och medeltiden; nya tiden till pietismen; läsning ur H. Levin, Ur kyrkohistoriens källor. *Religions-historisk översikt* efter A. Ahlbergs lärobok: primitiv religion och polyteistiska religioner; läsning ur Söderblom, Översikt av allmänna religionshistorien. (Algård.) *Föredrag:* Jesuiterorden, Luther, Loyola, Kalvin.

Svenska: Litteraturläsning: Steffen, Översikt av svenska litteraturen I. Dansk litteratur:
 2 l. Holbergs Jeppe på Bjerget; Oehlenschlägers Hakon Jarl. — *Litteraturhistoria:* Reformations- och storhetstidevarven samt upplysningstidevarvet till Bellman. — *Föredrag.* — 10 uppsatser, varav 4 å lärorummet. Skrivtid 4 timmar. (Zeijser.)

Ämnen för föredrag:

Något om stormaktstidens kultur. — Sveriges konst under karolinska tidevarvet. — Hedvig Charlotta Nordenflycht. — Emanuel Swedenborg. — Om läsning (efter Brandes). — Voltaire. — Oehlenschläger. — Sveriges utrikespolitik. — Ålandsfrågan. — Järnvägarna i Sverige. — Lapparna i Sverige. — Skogsarbete. — Åsarnas bildningssätt. — Fjärilar. — Insektätande växter. — Projektiler. — Cykelns utveckling. — Se ämnet kristendom!

Ämnen för uppsatser:

- No 1. Folkvisan (16). — Renässansen (8). — Karl V och Frans I (10). — Nyttan av ferier (2).
 » 2. (Å lärorummet). Munkväsendet i den gamla kyrkan (14). — Vår äldsta dramatik (2). — Nederländska frihetskriget (7). — Smältning och stelning (7). — Koloniernas betydelse för kulturfolket (6).
 » 3. Elisabeth och Filip II (20). — Människans stödjevänader (10). — Olika slag av krigsorsaker (3).
 » 4. (Å lärorummet). Kejsare och påve under medeltiden. — Israandsbildningar. — Författningsstriden i England under de bägge första Stuartarna.
 » 5. Svensk lyrik under 1500- o. 1600-talen (0). — Den första snön. — Orsakerna till 30-åriga kriget. — Tiggardordnarna (19). — Fotogenframställning (7).
 » 6. Människans kamp med naturen (7). — Valfritt aktuellt ämne (28).
 » 7. Luthers personlighet (12). — Svensk teater under 1600-talet (4). — Gustaf Vasa sådan han framträder i sina brev (4). — Människans röst (3). — Solen som värmekälla (9).
 » 8. (Å lärorummet). Dalin som publicist (9). — Karakteristik av franskklassicismen (3). — Sveriges adel och Vasahuset (5). Jordatmosfärens betydelse (12). — De olika sockerarterna (4). — Föreningslivet i skolan och dess betydelse (2).
 » 9. Den Lutherska ortodoxien i Tyskland och Sverige (8). — En komedi av Holberg eller Molière (13). — Gustaf II Adolfs tyska politik (3). — Industrins förutsättningar och utveckling (8).
 » 10. (Å lärorummet). Upplysningsidéernas insteg i Sverige (1). — Creutz' Atis och Kamilla (8). — Den sociala krisen i Sverige omkring 1650 (4). — Stora hjärnan (5). — Alkalimetallerna (2). — Betydelsen av goda kommunikationer (5).

Engelska: Läsning: Ruskin, King of the Golden River samt Finnemore, Famous Englishmen. *Grammatik* repeterad med muntliga och skriftliga övningar. 7 stilar på

lärorummet. Skrivtid 3 timmar. (Jansson.) Talövningar över Short Chapters, sid. 1—60. (Brilioth.)

(De som läst kursen på egen hand, ha efter tentamen helt eller delvis befriats från ämnet.)

- Tyska; Läsning:** Das edle Blut. F. Hoffman, Heute mir, morgen dir (60 sid.) — *Grammatik*: Av syntaxen läran om infinitiv, konjunktiv, hjälp verbet skola samt ordföljden. Formläran delvis repeterad. *Muntliga och skriftliga övningar* efter Kort övningsbok och Hjorth och Heumanns Skrivövningar och brev. — 11 *stilar*, varav 9 å lärorummet. Skrivtid 3 timmar. (Zeijser.)
- Franska:** Uttalslära. *Läsning* av Müller-Wigert, Elementarkurs i franska språket (de flesta stycken memorerade), samt Laboulaye, Yvon et Finette (20 sidor.) — Det allra väsentligaste av *formläran* efter Edström, Kortfattad Grammatik, särskilt de starka verben. — *Muntliga och skriftliga tillämpningsövningar*. — *Talövningar*. (Fahlstedt.)
- Latin:** Liljeblads Läsebok avslutad. *Cæsar*, De bello Gallico, bok 1, kap. 1—42. *Ovidius*, Metamorphoses: Pyramus et Thisbe, Quattuor aetates, Diluvium. Formlära. Syntaxen genomgången. Skriftliga översättningsövningar i skolan 9 gånger. Skrivtid 3 timmar. (Thomsen.)
- Historia:** *Allmän:* Nyare tiden: Första tidevarvet och andra tidevarvet till 1715. *Svensk:*
- 3 l. Nyare tiden till 1654. (h.-t. Appelgren, v.-t. Gyllander.)
- Matematik:** *Algebra:* ekvationer av andra graden med problem avslutade; sammanhang mellan rötter och koefficienter; rotekvationer; ekvationer av högre gradtal, vilkas lösning kan återföras till andragsradsekvationer; viktigare system av andra graden. (Kursen motsvarar ungefär läroboken del 2, kap. 4—7). *Planimetri:* en sammanfattande kurs enligt Thams lärobok. *Plangeometri:* läroboken avslutad och repeterad i sin helhet. *Grafisk* behandling av härför lämpliga delar av kursen. — 13 skrivingar på lärorummet, 1 i hemmet. Skrivtid 3—4 tim. *Reallinjen* dessutom rötter, potenser och logaritmer. Trigonometri kap. 1—5 av läroboken, dock ej tangentteoremet och cirkelsatserna. (Forsman.)
- Fysik:** Värmelära, magnetism, elektrostatik, elektrokemi. — Problemlösning. — Laborationer. — 3 skrivingar på lärorummet. (Westenius.)
- Reallinjen.
2 l.
- Latinlinjen.
1 l. Statik. Satser ur dynamiken. (Westenius.)
- Kemi:** *Oorganisk kemi:* Metalloiderna från och med fosfor samt lätta metaller till aluminium. *Organisk kemi:* enligt Molls lärobok. (Westenius.)
- Reallinjen.
2 l.
- Geografi:** Sverige utförligt samt några av de viktigaste kulturländernas geografi med särskild hänsyn till ekonomisk och samfärdselgeografi. (Teiling.)
- 1 l.
- Biologi:** *Zoologi:* människans fysiologi. (Teiling.)
- 2 l.

Teckning: Modeller i fritt perspektiv, delvis skuggade och färglagda. Några fåglar målade.
 R. 2 l. Realisterna dessutom: Fortsättning av projektionsläran till läran om cylinderns
 L. 1 l. skärning och utbredning. (Frijs.)

Tredje ringen.

Klassföreståndare: h.-t. *Westenius*, v.-t. *Gyllander*.

Kristendom: *Bibelläsning:* Jakobs brev. *Kyrkohistoria:* repetition av kyrkohistorien till pietismen; nya tiden avslutad; läsning ur Levin, Ur Kyrkohistoriens källor. *Dogmatik:* Ahlbergs lärobok till kapitlet om kyrkan. *Religionshistoria:* monoteistiska och universalistiska religioner; läsning ur Söderblom, Översikt av den allmänna religionshistorien. (Algård.) *Föredrag:* Parsismen.

Svenska: *Litteraturläsning:* Steffens Översikt del II (gustavianska litteraturen); Ur samtida dansk litteratur: Joh. Evald: Fiskerne; Steffen del III (nyromantiken till Tegnér.) Norsk litteratur: Ibsen: En folkefiende. Dessutom i hemarbete läsning av svenska och norska skönlitterära prosarbeten. — *Litteraturhistoria:* Gustavianska tiden, Nyromantiken (till Tegnér). — *II uppsatser*, varav 4 å lärorummet. Skrivtid 5 1/2 timmar. — *Föredrag.* (h.-t. Appelgren, v.-t. Gyllander.)

Ämnen för uppsatser:

- No 1. Utläggning av fjärde budet (5). — Karl X Gustavs danska krig (21). — Floden, en bild av människolivet (5).
- 2. Den lutherska ortodoxien i Tyskland och Sverige (9). — Johan Henrik Kellgrens diktning (3). — Karl XI:s inrikespolitik (13). Elektriska strömmättningsinstrument (13). — Vad menas med en god kamrat? (5).
  - 3. Några av lutherdomens grundtankar (3). — Leopolds Människolotten (3). — Karl XII och tsar Peter (18). — Sverige som neutral stat under världskriget (11).
  - 4. Metodismen (6). — Karl Gustav af Leopold (2). — Aluminium (4). — Extremiteternas utveckling hos ryggradsdjuren (6). Fördelar och olägenheter av livet i staden (17).
  - 5. Den svenska kyrkan under 1500-, 1600- och 1700-talén (3). — Orsakerna till och följderna av sjuåriga kriget (24). — Vilka krav böra vi ställa på skolan? (9).
  - 6. Muhammedanismen (25). Spastaras död (2). Kolonialväsendets utveckling till slutet av 1700-talet (3). Om fusk i skolan (5).
  - 7. Reaktionen mot upplysningen (1). — Fru Lenngrens satiriska diktning (10). — Förenta Stater- nas författning (4). — Vilka lärdomar ger oss det nordamerikanska frihetskriget? (3). — Kemiska försök med koppar och dess föreningar (4). — Djurlivet i de mellansvenska skogarna (7). — Är biograf konst? (5).
  - 8. Valfritt aktuellt ämne (Finlandsfrågan, Ålandsfrågan, Dyrtiden m. m.)
  - 9. Människan Wallin sådan han framträder i sin diktning (8). — Richard III (9). — Tartuffe (6). — Rysslands politisk-geografiska utveckling (5). — Vilka fordringar bör man ställa på en god politiker (7).
  - 10. Utmärkande drag i Snoilskys diktning (1). — En folkefiende (2). — Den svenska samhällsutvecklingen under Gustaf II Adolf (1). — Hattar och mössor (1). — De musikaliska instrumenten ur fysikalisk synpunkt (3). — Kvävet's kretslopp i naturen (2). — Jordskorpans ytförändringar (18). — Våra flyttfåglar (1). — Vårfloran i Stockholmstrakten (1). — Vår tids åtgärder för att främja folkbildningen (4).
  - 11. Atterboms Lycksalighetens ö (1). — Karakteristik av Gustav III (16). — En fingerad uppfinning (7). — Sverige om hundra år (5).

Ämnen för föredrag:

Parsismen. — Virgilius. — Kropp och själ. — Fredrik den store. — Slaget vid Horns rev. — Det svenska krigsväsendet under Karl XI. — Eskimåerna. — Rom. — Skarpskjutning med positionsartilleri. — Zeppelinluftskeppen. — De nya undervattensbåtarna och blockaden. — Fotografering i krig. — Kameran och dess användning. — Fyrtaksmotorn. — Porslinstillverkning. — Om Teslaströmmar. — Uppkomsten och bearbetningen av torvmossor. — Förfälskning av födoämnen. — Vattnet i naturen och vad det kan innehålla. — Underjordiska inflytelser på jordytan. — Sveriges myntväsen. — Om idrott. — Den unga kvinnan och de högre studierna.

Engelska: *Läsning:* English Fiction (utg. av Ivar Larsson) sid. 1—38, 114—121. *Gram-*

2 l. *matik:* (Hammarberg & Zetterström, korif. eng. gram.) Syntax: ordföljden, artiklarna, substantivet, adjektivet, pronomen (delvis), muntliga översättningsövningar. *Konversation:* Grove & Ringenson, Short Chapters on English Life sid. 61—110 (repeterad). Undervisningen har till större delen meddelats å engelska språket. (Brilioth.) 8 stilar, alla å lärorummet. Skrivtid 4 timmar. (Jansson.)

Tyska: *Läsning:* Schiller, Die Jungfrau von Orleans avslutad. — G. Keller, Kleider machen Leute. *Grammatik:* Av syntaxen prepositioner och konjunktioner. Form-

2 l. läran delvis repeterad. — *Muntliga och skriftliga övningar* efter B. Goodwins mogenhetsuppgifter. 10 stilar, alla på lärorummet. Skrivtid 4 t.r. (Zeijser.)

Franska: *Läsning:* Edström, Fransk elementarbok, avslutad; Berthet, Le chasseur de mar-

4 l. mottes (71 sid.); Molière, Les précieuses ridicules (40 sid.) — *Grammatik:* Det viktigaste av formläran, särskilt de starka verben. — *Muntliga och skriftliga övningar.* — *Vokabler och talövningar.* (Fahlstedt.)

Latin: *Caesar,* De bello Gallico bok I, från 40 kapitlet (delvis kursivt). *Livius:* sid

6 l. 51—76 i Ponténs urval. *Vergilius:* Eneidens sjätte bok i H. Andersson, Latinsk antologi. *Syntaxen* fullständigt genomgången. Kursivläsning. *Skriftliga översättningar* i skolan 14 gånger. Skrivtid 5 1/2 t.r. (Thomsen.)

Historia: *Allmän:* Tiden 1715—1800. *Svensk:* Tiden 1660—1792. (h.-t. Appelgren

3 l. v.-t. Gyllander.)

Filosofi: Hela psykologien. (Hallén.)

1 l.

Matematik: *Algebra:* Logaritmer utförligare, exponentialekvationer, serier, sammansatt ränta.

Reallinjen. *Trigonometri:* hela kursen. *Differentialkalkyl:* deriveringar av enkla algebraiska

6 l. funktioner och användning av derivatan vid studium av funktioner. *Analytisk geometri:* punkten, räta linjen, cirkeln och ellipsen. — 13 *skrivningar*, alla på lärorummet. Skrivtid 5 1/2 t.r. (Westenius.)

Latinlinjen. *Algebra:* Rötter, potenser, logaritmer, exponentialekvationer, serier. *Trigonometri:*

3 l. Kap. 1—6 av läroboken. — 9 *skrivningar*, därav 8 på lärorummet. Skrivtid 5 1/2 t.r. (Westenius.)

Fysik: *Elektrodynamiken* slutbehandlad och repeterad i sin helhet; *akustik; optik* till

Reallinjen. *linser.* — *Problemlösning.* — 5 *skrivningar*, alla på lärorummet. Skrivtid 5 1/2

4 l. t.r. (Forsman.)

- Latinlinjen. Värmelära, magnetism, elektrostatik, elektrodynamik t. o. m. elektromagnetismen.
 2 l. — Räkneövningar. (Forsman.)
Föredrag: Fyrtaksmotorn.
- Kemi:** Aluminium samt de tunga metallerna till järn. *Laborationer*, 2 timmar varannan
 Reallinjen. vecka, varvid samtidigt lästs allmän reaktionslära. Vid laborationer ha syntetiskt
 2 l. behandlats, Na, Ba, Ca, Cu, Zn, Pb. Varje laborationsgrupp har behandlat minst
 en lätt och en tung metall och demonstrerat desamma jämte dem närbesläktade.
 (Forsman.)
- Biologi:** Översikt av urdjurens, nässeldjurens och ryggradsdjurens organsystem. (Teiling.)
 1 l.
- Teckning:** Modeller i fritt perspektiv, skuggade och färglagda. Några fåglar målade. Rea-
 R. 2 l. listerna dessutom: Fortsättning av projektionsläran till läran om skuggkonstruk-
 L. 1 l. tioner. (Kjellin.)

Fjärde ringen.

Klassföreståndare: *C. A. Fahlstedt.*

- Kristendom:** *Kyrkohistoria:* Läroboken repeterad med särskild vikt lagd på den nya tiden.
 2 l. *Religions-historisk översikt* repeterad efter A. Ahlberg, framställning av *religionens väsen, ursprung och grundbegrepp, katekisationer.* Översiktlig framställning av *Jesu liv och lära, Paulus liv* samt grunddragen av den paulinska förkunnelsen. Kort översikt av *bibelns böcker* och författare, *vår kyrkas bekännelseskriter* samt *psalmens* och psalmbokens historia. (Algård.)
- Svenska:** *Litteraturläsning:* Nyromantiken och i sammanhang med en allmän repetition av
 3 l. litteraturhistorien viktigare dikter av de främsta författarne. — *Föredrag.* — 9 uppsatser, varav 5 på lärorummet. Skrivtid 5 1/2 timmar. (Jansson.)

Ämnen för föredrag:

Kring reformationsminnet. — Shakespeares dramatik, m. fl.

Ämnen för uppsatser:

- No 1. (I skolan). Den yngre och äldre Kjellgren (2). — Vad ville upplysningsmännen (1). — Forna tiders djurvärld (11). — Ångors maximitryck (4). — Varför ha människor olika åsikter (6).
 * 2. De religiösa grundbegreppen och deras utveckling (4). — Varom rörde sig den fosforistiska striden (5). — Livius. (2). — Vad innebar 1772 års revolution? (3). — Järnets anrikning och brikettering (5). — Vilka fördelar har det republikanska styrelsesättet (3).
 * 3. Skaldens ställning under olika tidsåldrar (3). — Den politiska krisen under Gustaf III:s sista år (10). — Kemiens betydelse för åkerbruket (3).
 * 4. (Studentämnena) Katolska motreformationen (5). — Tendensdiktning i Sveriges litteratur (0). — Kjellgrens Ljusets fiender (0). — Reduktionerna i Sverige under 1500- och 1600-talen (2). Små nationers insats i världshistorien (1). — Jordens klimatzoner (2). — Rotens byggnad och betydelse (1). — Ångbildning och kondensation (2). — Framställning av lysgas (0). — Ungdomens nöjesläsning (10).
 * 5. Grunddragen av medeltidens fromhetsliv (2). — Tegners ställning till fosforismen (3). — Skräckväldet (7). — Rostsvamparnas liv och betydelse (5). — Molekylernas existens (3).

- N:o 6. (I skolan). Stat och kyrka under medeltiden (5). — Upplysningslitteraturen (2). — Jordmagnetismen (2); Grundämnenas indelning (2). — Optiska instrumentens praktiska användning (2). — Jakt och fiske som förvärvskällor (1). — Svensk natur och svenskt folklyne (5).
7. Lutherdomens betydelse för vår tid (1). — Franska smakens betydelse för den svenska litteraturen (3). — Napoleons syskon (5) — Napoleon, Frankrikes herre (4). — Om lavarna (7). — Bestående lärdomar av kristiden (3).
8. (I skolan). Strindbergs historiska dramer (1). — Sverge och Finland (1). — Den stora parlamentsreformen i England (3). — Storindustriens genombrott (2). — Våra vita kol och deras betydelse (1). — Sprängämnen (2). — Fantasiens betydelse (3). — Världskriget och den eviga freden (5). — Cellen och vävnader hos djur och människor (1).
9. (Studentämnena). Israels profeter (0). Finlands insats i den svenska skönlitteraturen (4). — Utmärkande drag i Snoilskys diktning (5). — Den svenska samhällsutvecklingen under Gustaf II Adolf (0). — Det Habsburgska husets roll under nya tiden (1). — Hur stiftas lag i Sverge (0). — Jordskorpans ytförändringar (6). — Våra flyttfåglar (1). — Olika slag av strålning (0). — Kvävets kretslopp i naturen (1). — Vår tids åtgärder för att främja folkbildningen (1).

Engelska: *Läsning:* Koch, William Shakspeare and a Selection of his Plays. *Grammatik:*

- 3 1. Översiktlig repetition av formlära och syntax med muntliga och skriftliga övningar. — *Talövningar* över Short Chapters on English Life. — 8 *stilar* (studentskrivningen inberäknad), alla på lärorummet. Skrivtid 4 tim. (Jansson.)

Tyska: *Läsning:* Hjorth, Vermischte Lektüre I (100 sid.) *Grammatiken* i sin helhet

- 3 1. repeterad. — *Muntliga och skriftliga övningar.* — *Talövningar och utanläsning av skaldestycken.* — 9 *stilar* (studentskrivningen inberäknad), alla på lärorummet. Skrivtid 4 timmar. (Fahlstedt.)

Franska: *Läsning:* Maupassant, Contes Choisis (112 sid.) — *Grammatik:* formläran repe-

- 4 1. terad; valda delar av syntaxen. — *Muntliga och skriftliga övningar.* — *Vokabler och talövningar.* (Fahlstedt.)

Latin: *Livius:* sid. 76—100 i Ponténs urval. *Cicero:* Somnium Scipionis. *Horatius:*

- 6 1. Carmina, I 4, 11, 17, 19, 21, 22, 23, 27, 29, 38, II 3, 7, 8, 14, 16, 19, III 6, 9, 13, 18, 30, IV 7, 11; Sermones, I 9. *Grammatiken* repeterad. Repetition (delvis) av föregående års kurs. Kursivläsning. 11 skrivingar (studentskrivningen inberäknad) alla på lärorummet. Skrivtid 5 1/2 t.r. (Thomsen.)

Historia: *Allmän:* Tiden från 1789. Rep. av Nyare tiden. *Svensk:* Tiden från 1772.

- 3 1. Rep. av Nyare tiden. *Statskunskap:* Sveriges författning och förvaltning; några främmande länders statsskick. (Gyllander.)

Filosofi: Hela logiken och repetition av psykologien. (Hallén.)

- 1 1.

Matematik: *Analytisk geometri* avslutad. *Stereometri* fullständig kurs. Utförligare om be-

Reallinjen. greppet derivata och dess användning i huvudsaklig överensstämmelse med Josephson, Funktionslära, 2. Repetition av hela matematikkursen. — 10 skrivingar på lärorummet. Skrivtid 5 1/2 t.r. (Forsman.)

Latinlinjen. Sammansatt ränta; bevis från n till $n + 1$; heltalslära. — Diofantiska ekvationer.

- 3 1. — *Stereometri.* — *Allmän repetition.* — 8 skrivingar, alla på lärorummet. Skrivtid: 5 1/2 t.r. (Cramér.)

- Fysik:** Aterstoden av optiken. Dynamik. Repetition. Problemlösning. — 5 fysikaliska Reallinjen. uppsatser på lärorummet. Skrivtid 5 1/2 t:r. (Westenius.)
3 l.
- Latinlinjen. Elektricitetsläran avslutad. Akustik och optik. Repetition. (Westenius.)
2 l.
- Kemi:** Hela skolkursen repeterad. (Westenius.)
Reallinjen. Föredrag: Elektrisk tackjärnsframställning.
2 l.
- Biologi:** *Botanik*: De viktigaste kryptogamtyperna samt en översikt av den allmänna botaniken. *Zoologi*: Allmän zoologi samt repetition av människans fysiologi och ryggradsdjurens anatomi. (Teiling.)
1 l.
- Teckning:** Rumsmöbler och andra modeller i fritt perspektiv. — Delvis fortsättning av projektionsläran, t. o. m. läran om indirekt perspektiv. (Kjellin.)
1 l.

Välskrivning.

Metod: Heikes skrivkurs för lutande stil.

Klass 1 förb. Heikes skrivkurs 1 a (E. Hauffman.)

» 2 » » » 1 b (E. Dahlén.)

» 3 » » » 1 b Avskrivning i vanlig bok på dubbla linjer. (E. Söderhielm.)

Klass 1 Heikes skrivkurs 2 a, 2 b, 3 a. (N. Rydin.)

» 2 Avskrivning på enkla linjer i vanliga böcker. (E. Hauffman.)

» 3—5. Extra undervisning för efterblivna. (Frijs.)

Teckning.

Kl. 1: (1 l.) Teckningskurser för nybörjare I av E. Magnusson. Ritkurs av Bauer 1—6. (E. Söderhielm.)

» 2: (1 l.) Enkla geometriska modeller. Några gipser och pressade blad. Övning i färgläggning. (Kjellin.)

» 3: (1 l.) Fåglar, gipser och pressade blad. Övning i färgläggning. Modeller i projektion och några i perspektiv. (Frijs.)

» 4: (1 l.) Föremål ur modellsamlingen i projektion. Blad och frukter med färgläggning. Några fåglar i blyerts och färg. (Frijs.)

» 5: (2 l.) Perspektivisk ritning efter klotsar och tillämpningsmodeller, delvis färglagda. — Konstruktionsritning: plana konstruktioner. (Frijs.)

Ring I: (R. 2 l., L. 1 l.) Modeller i fritt perspektiv, delvis skuggade och färglagda. Reallinjen dessutom: Början av projektionsläran. Geometriska mönster. (Frijs.)

- Ring II: (R. 2 I, L. 1 I.) Modeller i fritt perspektiv, delvis skuggade och färglagda. Några fåglar målade. Realisterna dessutom: Fortsättning av projektionsläran till läran om cylinderns skärning och utbredning. (Frijs.)
- Ring III: (R. 2 I, L. 1 I.) Modeller i fritt perspektiv, delvis skuggade och färglagda. Några fåglar och blad målade. Realisterna dessutom: Fortsättning av projektionsläran till och med skuggläran. (Kjellin.)
- Ring IV: (1 I.) Rumsmöbler och andra modeller i fritt perspektiv. — Realisterna delvis fortsättning av projektionsläran, t. o. m. läran om indirekt perspektiv. (Kjellin.)

Sång och Musik.

I sång hava klasserna 4—2 undervisats måndag kl. 2,45—3,30; klass I och 3:e förberedande måndag kl. 1,50—2,35.

Det allmännaste av musikens teori har meddelats genom muntlig och skriftlig inövning. Därjämte hava övats tonträffning, koralsång, fosterländska sånger samt andra i övertryck, vilka befunnits lämpliga för lärjungarna. Som lärobok har använts för lägre klasserna Sjung Sveriges ungdom, av F. Tiger, och för den högre avdelningen Ny normalsångbok, del II, av F. Tiger.

Orkesterövningar ha under läsåret ägt rum onsdagar kl. 2,45—3,30; i dessa ha deltagit 12 lärjungar från Ring IV—klass 5.

Gymnastik m. m.

Gymnastik: 1) Antalet i gymnastik deltagande var 15 sept. 235 st. uppdelade på 5 avd. I. (1 o. 2 kl.) 43 st. II. (3 o. 4 kl.) 48 st. III. (5 kl.) 30 st. IV. (R. 1 o. II) 63 st. V. (R. III o. IV) 51 st.

2) Var avd. har haft 3 lektioner i veckan på 45 min. vardera, på- och avklädning ej inberäknade.

3) Avdelningarna hava varit delade på troppar (denna indelning ej efter färdighet).

4) Någon särskild gymn. el. sjukg. med kroppsligt svagare har ej ägt rum.

5) IV o. V avd. som hava gymnastiserat på K. F. U. M:s lokal, hava haft omklädningsrum, skilda från gymnastiksalen, men hava dessa lokaler varit synnerligen osunda och mörka.

De övriga avdelningarna hava avklädningsrum utan egentlig avbalkning fr. gymn.-salen.

6) Så gott som hela året hava pojarna haft naket överliv under lektionerna.

7) Övningarna pågingo: höstterminen 15 sept.—19 dec.; vårterminen 14 jan.—1 juni.

8) Deltagandet i gymn. har varit obligatoriskt.

Idrott: 1) Under början av höstterminen och slutet av vårterminen, när väderleken det tillåtit, har gymnastiklektion utbytts mot idrott.

2) Tvänne orienteringslöpningar till fots och en på skidor hava under året ägt rum.

- 3) Kartläsning har även övats och hava resultaten ute i terrängen visat sig bra.
 4) Under vinterperioden har övning ägt rum på skidor, skridsko och kälke, och har övningsplatsen varit Humlegården, Stadion samt Stockholms omgivningar.

Lek: Till lekövningar har varit anslaget 10 min. per vecka med avd. I, II o. III.

Badning: Genom Sturebadet har Beskowska skolan fått rabattbiljetter. Instruktion i simning med nybörjare har ägt rum.

Pojkarna hava visat ett synnerligt stort intresse för badningen och har understundom gymnastiklektion fått utbytas mot badning.

Betyg gavs vid höstterminens slut i simning.

Fäktning har bedrivits under båda terminerna, frivilligt, med god anslutning och goda resultat. Stockholm i maj 1918.

Sven Georg Nordgren.
 Gymnastiklärare.

Skjututbildning.

Skjututbildningsövningarna, som togo sin början 27 aug., fortgingo dagligen kl. 8—12 och avslutades 12 sept. Den sedvanliga utmarschen till och skjutningen vid Kaknäs ägde rum 11 sept.

Antalet deltagande voro: från Ring I 36, Ring II 27, Ring III 31 och Ring IV 28 lärjungar.

Övningarna omfattades med ett synnerligen stort intresse. Pojkarna få under dessa övningar lära sig disciplin, punktlighet och snabbhet i tanke och handling, allt saker som komma dem till stor nytta under hela livet.

Resultatet av skjutningarna var mycket gott; på tävlingsskjutningen erövrade Beskowska skolan ett pris i skarpskjutning och trenne i kammarskjutning, och var medelpoängen för kammarskyttarne den tredje i ordningen bland de tävlande läroverkens.

Övningarna inspekterades 30 aug. och 8 sept. av överstelöjtnanten av Wetterstedt.

För den händelse årets övningar skulle bli de sista i sitt slag vore det av vikt, att Beskowska skolan kunde få disponera ett antal gevär att av skytteföreningen under gymnastiklärarens kontroll disponeras.

Sven Georg Nordgren.

Snickerislöjd.

Slöjdundervisningen har under läsåret fortgått på samma sätt och efter samma plan som föregående år.

Klass 3 förb.: Arbeten i anslutning till Eva Rodhes metod med övning i mätning, sågning,
 2 l. filning samt enklare sammansättning med spik och skruvar. (Johansson.)

Klass 1: Modellserien 1—20. Övning i täljning, sågning, planhyvling och konturform-
 2 l. ning samt lättare sammansättningar. Flera självvalda arbeten. (Johansson.)

- Klass 2: Modellserien 17—30. Övning i svarvning, limning, fogning, blygjutning samt
2 l. verktygsskötsel. Formövningar. Flera självvalda arbeten. (Johansson).
- Klass 3: Modellserien 30—50. Övning i verktygsskötsel, tappning, gradering, fogning
2 l. samt något kallsmide och lödning. Flera självvalda arbeten. (Johansson.)

Privat **konfirmationsundervisning** har meddelats åt ett tiotal lärjungar av reg.-pastor N. Algård. Denna läsning, som började i november 1917, har pågått onsdagar kl. 6—7 e. m. i Oscars församlings kyrkosal; konfirmation och nattvardsgång ägde rum i Oscars kyrka lördagen den 13 april. Lov har beviljats konfirmanderna från onsdagens gymnastik-övning samt konfirmationsdagen och närmast föregående dag.

Lärare och lärarinnor.

Under höstterminen ha lärare och lärarinnor haft följande tjänsfälligganden:

Föreståndare:

- S. *Jansson*, F. L. pr., Skolans Rektor: modersmålet i IV (3 t.); engelska i IV (3 t.), i II (2 t.), i I (3 t.); i 5 (3 t.); tyska i 5 (5 t.); franska i I och 5 (2 t.)..... 21 t:ar;
dessutom morgonbön 1 dag i veckan; svenska uppsatser i IV, engelska skrivingar IV, III, II, I; klassföreståndare i 5.
- E. *Westenius*, F. K., Skolans Skattmästare: matematik i III R (6 t.), i III L (3 t.), i 5 (4 t.); fysik IV R (3 t.), i IV L (2 t.), i II R (2 t.), i II L (1 t.), i 4 (2 t.); kemi i IV R (2 t.), i II R (2 t.); skrivningsvakt (4 t.) ..... 31 t:ar;
dessutom de matematiska uppsatserna i III R och III L samt de fysikaliska uppsatserna i IV R och II R.
- Lärare:
- N. S. *H. Algård*, T. K., V. D. M.: Kristendom i IV (2 t.), i III (2 t.), i II (2 t.), i I (1 t.) 7 t:ar;
dessutom morgonbön 2 dagar i veckan.
- B. *Brilioth*, F. D.: engelska i III (2 t.), i II (1 t.), i 4 (3 t.)..... 6 t:ar;
dessutom kompletteringskurser för III, II, I, 5 och 4 med sammanlagt 10 lektioner.
- H. *Cramér*, F. D.: matematik i IV L (3 t.), i I (6 t.) ..... 9 t:ar;
dessutom de matematiska uppsatserna i IV L och I.
- E. *Ekelin*, Ingeniör: fysik i 5 (2 t.), kemi i 5 (2 t.)..... 4 t:ar.
- C. A. *Fahlstedt*, F. K. pr., Prof. dipl., Off. d'Acad. R. F. H. L.: tyska i IV (3 t.); franska i IV (4 t.), i III (4 t.), i II (5 t.); skrivningsvakt (3 t.) ..... 22 t:ar;
dessutom morgonbön 1 dag i veckan; tyska skrivingar i IV och I; klassföreståndare i IV.
- S. M. *Forsman*, F. K. pr.: matematik i IV R (6 t.), i II R o. L (5 t.), i II R (1 t.), i 4 (5 t.); fysik i III R (4 t.), i III L (2 t.), i IR (3 t.); kemi i III R (2 t.); laborationer i III R (1 t.); skrivningsvakt (3 t.)..... 32 t:ar;
dessutom de matematiska uppsatserna i IV R och II, de fysikaliska uppsatserna i III R.

- K. G. G. Gyllander*, F. M., pr.: modersmålet i III (3 t.), i I (3 t.); historia i IV (3 t.), i III (2 t.), i II (3 t.), i I (3 t.), i 5 (3 t.); skrivningsvakt (5 t.) ..... 25 t:ar; dessutom svenska uppsatser i III och I; klassföreståndare i III.
- H. G. Hallén*: T. o. F. K. adjunkt: filosofi i IV (1 t.), i III (1 t.) ..... 2 t:ar.
- A. Jonsson*, T. o. F. K., V. D. M.: kristendom i 5 (2 t.), i 4 (2 t.) ..... 4 t:ar; dessutom morgonbön 2 dagar i veckan.
- E. Teiling*, F. L. pr: Geografi i II (1 t.), i I (2 t.), i 5 (2 t.), i 4 (2 t.), i 3 (2 t.), i 2 (2 t.); biologi i IV (1 t.), i III (1 t.), i II (2 t.), i I (2 t.), i 5 (2 t.), i 4 (2 t.), i 3 (2 t.), i 2 (1 t.); kemi i I R (2 t.); skrivningsvakt (1 t.) ..... 27 t:ar; dessutom herbariegranskning; klassföreståndare i I.
- H. Chr. Thomsen*, F. L.: latin i IV (6 t.), i III (6 t.), i II (5 t.), i I (6 t.) ..... 23 t:ar; dessutom latinska skrivningar i IV, III, II.
- C. T. Zeijser*, F. M.: modersmålet i II (2 t.), i 5 (3 t.); tyska i III (2 t.), i II (3 t.), i 4 (6 t.), i 3 (6 t.); skrivningsvakt (2 t.) ..... 24 t:ar; dessutom svenska uppsatser i II och 5; tyska skrivningar i III och II; klassföreståndare i II.

Lärarinnor:

- D. Carlson*, s. s.: kristendom i 2 (3 t.), tyska i 2 (6 t.): modersmålet i 2 förb. (11 t.), sång i 2 förb. (1 t.); handarbete i 2 förb. (2 t.) ..... 23 t:ar; klassföreståndare i 2 och 2 förb.
- E. Hauffman*, s. s.: kristendom i 1 (3 t.), välskrivning i 2 (1 t.), allt i förb. (18 t.) 22 t:ar; klassföreståndare i i förb.
- E. Lundborg*, kristendom i 3 (2 t.), modersmålet i 3 (6 t.), historia i 3 (3 t.), i 2 (3 t.), matematik i 3 (5 t.), i 2 (5 t.) ..... 24 t:ar; klassföreståndare i 3.
- N. Rydin*, s. s.: kristendom i 3 o. 2 förb. (3 t.), modersmålet i 3 förb. (9 t.), historia i 3 förb. (2 t.), geografi i 3 förb. (2 t.), räkning i 3 o. 2 förb. (4 t.), i 3 förb. (2 t.), i 2 förb. (2 t.), välskrivning i 1 (2 t.) ..... 26 t:ar.
- E. Söderhielm*, p. h. s.: modersmålet i 4 (4 t.), i 2 (5 t.), i 1 (5 t.); tyska i 1 (6 t.); historia i 4 (3 t.), i 1 (2 t.); geografi och biologi i 1 (3 t.); matematik i 1 (4 t.); teckning i 1 (1 t.); välskrivning i 3 o. 2 förb. (2 t.) ..... 35 t:ar; dessutom svenska uppsatser i 4; klassföreståndare i 4 och I.

Övningslärare:

- K. Johansson*, Ex. slöjdlärare: snickerislöjd i 3 (3 t.), i 2 (3 t.), i 1 (3 t.), i 3 förb. (2 t.); frivillig slöjd i 5—3 (1 t.) ..... 12 t:ar.
- C. Kjellin*, t. s.: teckning i IV (1 t.), i III R (2 t.), i III L. (1 t.), i 2 (1 t.) ..... 5 t:ar.
- A. Frijs*, t. s.: teckning i II R (2 t.), i II L (1 t.), i I R (2 t.), i I L (1 t.), i 5 (2 t.) i 4 (1 t.), i 3 (1 t.); välskrivning i 5—3 (1 t.) ..... 11 t:ar.
- S. G. Nordgren*, Löjtnant, Gymnastikdirektör: gymnastik i IV—1 ..... 15 t:ar.
- F. Tiger*, Musikdirektör: sång i 4—2 (1 t.), i 1 o. 3 förb. (1 t.); orkesterövning i IV—5 (1 t.) ..... 3 t:ar.

Under vårterminen har fil. kand. Westenius haft skrivningsvakt 6 t:ar och fil. mag. Gyllander 3 t:ar. Fröken D. Carlson har helt övertagit undervisningen i 2 förb., varigenom Fröken Rydins tjänstgöring minskats med 2 t:ar och Fröken Carlsons ökats med 7 t:ar. För övrigt ha lärarnes och lärarinnornas tjänsteåligganden varit desamma under vårterminen som under höstterminen.

Följande lärare och lärarinnor ha varit *tjänstlediga*: fil. mag. G. Gyllander under hela höstterminen från all sin tjänstgöring utom historieundervisningen i IV för genomgående av provår;

fil. mag. T. Zeijser fr. o. m. d. $27/11$ till höstterminens slut på grund av sjukdom;

fröken D. Carlson från höstterminens början t. o. m. 22 sept. samt från 5 dec. till läsårets slut för sjukdom;

fröken E. Lundborg under hela höstterminen på grund av sjukdom;

fröken E. Söderhielm $2/3$ — $16/3$ på grund av sjukdom;

löjtnant S. G. Nordgren $10/4$ — $30/4$ för operation.

Såsom *vikarier* ha tjänstgjort under höstterminen fil. mag. G. V. A. E. Appelgren under hela höstterminen såsom vikarie för fil. mag. Gyllander;

fil. mag. Zeijzers tjänsteåligganden ha under hans tjänstledighet uppehållits av lärare vid skolan;

fröken G. Carlson från höstterminens början t. o. m. d. 22 sept. samt från 5 dec. till höstterminens slut såsom vikarie för fröken D. Carlson;

fröken E. Liljenquist under hela höstterminen såsom vikarie för fröken E. Lundborg;

under vårterminen: för fröken D. Carlson ha vikarierat fröken G. Carlson i klass 2 och fröken E. Dahlén i 2 förb.;

fröken E. Liljenquist $2/3$ — $16/3$ såsom vikarie för fröken E. Söderhielm;

fänrik E. Ljungkvist $10/4$ — $30/4$ såsom vikarie för löjtnant S. G. Nordgren.

Med detta läsår lämnar Fil. Kand. S. M. Forsman läroverket, inom vilket han under 9 år nedlagt ett gediget och framgångsrikt arbete. När han nu går att tillträda sin befattning som adjunkt vid Västerås l. allm. läroverk, följes han av skolans, kamraters och lärjungars tack och varma välönskningar.

Lärjungarnas antal och fördelning.

	Förb. klasser			Realskolans klasser					Gymnasieringarna								Summa
	1	2	3	1	2	3	4	5	I L	I R	II L	II R	III L	III R	IV L	IV R	
Höstterminen	11	8	11	23	25	25	29	33	11	27	10	26	14	22	11	14	300
Vårterminen	11	9	13	29	27	26	30	36	11	27	10	26	14	22	8	11	310

Redogörelse för nyinskrivna.

Undervisning närmast förut	I n s k r i v n a i															Summa	
	Förb. klasser			Realskolans klasser					Gymnasieringarna								
	1	2	3	1	2	3	4	5	I L	I R	II L	II R	III L	III R	IV L		IV R
Nybörjare	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
I hemmet	—	—	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4
I folk- el. små- skola	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
I flickskola, en- skild goss-, sam- el. mel- lanskola	—	5	7	10	8	—	3	6	2	3	1	2	4	2	—	—	53
I statens sam- skola	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
I allm. läroverk	—	—	—	—	2	2	2	2	—	3	1	2	—	5	—	—	19
I skola i ut- landet	—	—	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Summa	11	5	11	18	11	5	6	9	2	6	2	4	4	7	0	0	101

Deltagare i teckning, sång och musik, slöjd och handarbete.

	I n s k r i v n a i															Summa	
	Förb. klasser			Realskolans klasser					Gymnasieringarna								
	1	2	3	1	2	3	4	5	I L	I R	II L	II R	III L	III R	IV L		IV R
Teckning	—	—	—	23	25	25	29	33	11	27	10	26	9	13	11	14	266
Sång och musik	—	8	11	12	15	10	10	2	1	2	1	2	2	—	1	1	78
Gymnastik	—	—	—	19	24	20	28	30	8	22	9	24	12	20	8	11	235
Handarbete o. slöjd	—	9	11	23	25	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91

I den *frivilliga* franskan ha deltagit 4 lärjungar från klass 5 och 7 från Ring I; i den frivilliga slöjden 3 lärjungar från klasserna 3, 4 och 5 samt i frivilliga laborationer i kemi 2 lärjungar från IV R.

Bortval.

a) Antal bortväljare.

Ämnen	III L	III R	IV L	IV R	Studenter
Latin	—	—	1	—	2
Tyska	—	1	—	—	—
Engelska	—	—	3	5	5
Franska	1	1	1	—	—
Matematik	3	—	1	—	2
Biologi	1	5	—	—	—
Kemi	—	—	—	1	2
Teckning	5	9	—	—	—

b) Antal bortväljare av hela lärjungeantalet.

	1 ämne	2 ämnen	Närv. lärjungar
i III L	9	0	14
i III R	12	2	22
i IV L	2	1	9
i IV R	3	1	14
i studentexamen	8	2	18

Antalet hemläxor och tid för hemarbete.

	i förb. klasserna			Realskolans klasser					Gymnasieringarna				
	1	2	3	1	2	3	4	5	I	II	III	IV	
Antal hemläxor till måndag	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	—	—
» » » övriga dagar	1	1 à 2	1 à 2	2 à 3	2 à 3	2 à 3	3	3	4 à 5	4 à 5	4 à 5	4 à 5	4 à 5
Överläsningstid pr vecka	1 t. 40 m.	1 t. 20 m.	3 t. 30 m.	8 t.	4 t. 30 m.	7 t.	7 t.	7 t. 40 m.	—	11 t.	13 t. 40 m.	16 t. 20 m.	26 t.
Tid för utarbetande av svensk uppsats ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 t.	5 t.	5 t.	8 t.

Studenterna för år 1917 ha lämnat följande uppgifter om tillämnad levnadsbana:

Carl Axel Boren till militäryrket.	Gösta Svensson till universitetet för medicinska studier.
Erik Fredberg » »	Folke Bonander till universitetet för juridiska studier.
Gustaf Göransson till tekniska högskolan.	Sven C:son Lagerberg till militäryrket.
Pehr Högstedt till militäryrket.	Gustaf Platen till praktisk verksamhet.
Sven Jacobson till tekniska högskolan.	Georg Skogberg till handelshögskola.
Sven S:son Lagerberg till militäryrket.	Axel Ringström till affärsverksamhet.
Gösta Melin » »	Tage Elliot » »
Johan Gabriel Oxenstierna till militäryrket.	Nils H:son Ericsson till handelshögskola.
Knut K:son Posse » »	
Arne Schedin till universitetet för jur. stud.	

Följande lärjungar ha lämnat läroverket från lägre avdelningar vid vårterminens slut:

Från III: A. Wester till praktisk verksamhet.	Från 5: Bo Grönwall till privatskola.
» II: K. F. A. Ljungman » »	» » G. Körner till enskilt läroverk.
» » Å. J. Elliot till musikstudier.	» » E. von Rosen » » »
» » S. R. Lilja till enskilt läroverk.	» 4: K. Langborg. » »
» » K. G. B. Lindström till handelsskola.	» 3: O. Aschberg. » »
» I: A. de Castro Feijo till enskilt lärov.	» 2: N. Svensson. » »
» » P. Griberg » » »	» 1: H. H:son Gisiko, privatundervisn.
» » C. Olof B. Holm » » »	» » Th. Ljungberg, privatskola.
» » H. F. Pagel till handelsskola.	» 3 f. Gunnar Dahl, Nya Elementarlärov.
» » Y. R. R. Sjöström utan uppgift.	» 1 f. J. H. Meerson till Köpenhamn.

Terminsavgifter.

Klass Ring	Avgiftsbelopp					Antal lärjungar, som erlagt avgift									
						höstterminen					vårterminen				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1 förb.....	60	—	—	—	0	11	—	—	—	—	11	—	—	—	—
2 »	70	—	—	—	0	7	—	—	—	1	8	—	—	—	1
3 »	80	—	—	—	0	10	—	—	—	1	11	—	—	—	2
1	100	—	—	—	0	22	—	—	—	1	22	—	—	—	2
2	115	67.50	—	—	0	24	—	—	—	1	25	1	—	—	1
3	125	50	—	—	0	21	2	—	—	2	24	—	—	—	2
4	135	67.50	40	25	0	23	1	—	—	5	24	1	—	—	5
5	150	75	40	25	0	26	2	1	1	3	30	2	1	—	3
I	170	85	35	—	0	35	1	—	—	2	35	1	—	—	2
II	185	92.50	35	—	0	34	1	—	—	1	34	1	—	—	1
III	225	200	100	—	0	12	21	2	—	—	12	22	1	—	1
IV	225	240	100	25	0	7	17	1	—	—	5	13	1	—	—

Befrielse från och nedsättning av terminsavgifter beviljas av styrelsen för ett begränsat antal lärjungar på målsmans skriftligen motiverade anhållan, vilken bör förnyas vid varje läsårs början. Om fyra syskon samtidigt besöka skolan, erlægges ingen avgift för det yngsta barnet.

Anmälningsavgift är 10 kr. och har erlagts av 101 anmälda lärjungar; slöjdavgiften, 10 kr. per termin, har erlagts av 79 (v. t. 83) lärjungar.

Till bestridande av de uppdrivna kostnaderna för bränsle har upptagits en extra bränsleavgift på kr. 7: 50 per lärjunge och termin.

Ur skollivet.

Reformationsminnet högtidlighölls på Gustav Adolfsdagen i skolans bönsal, med tal av pastorerna Algård och Jonsson, föredrag av två lärjungar ur de högsta klasserna samt sång och orkestermusik.

För de nödlidande i Finland gav skolans orkester och sångkör under ledning av Dir. F. Tiger den 23 mars en soiré, vars behållning kr. 225, överlämnades till Finlands vänner.

Om *lärjungeföreningarnas* verksamhet ha resp. ordförande lämnat följande redogörelse:

Sällskapet Amicitia, grundat 1890, är Beskowska skolans gymnasistförening. Dess uppgift är »att verka för höjande av fosterlandskärleken, att genom föredrag och diskussioner väcka intresse för frågor av allmän art samt genom pristävlingar, musik och deklamation uppodla smaken och väcka intresse för konsten».

Föredragsämnen ha under läsåret varit: »En bestigning av vårt lands högsta fjäll», »Belgien», »En gymnasistförenings uppgifter». Efter de båda sistnämnda föredragen följde diskussion. Vidare har Fil. Mag. G. Gyllander inlett en diskussion med ett synnerligt in-

tressant föredrag över ämnet: »Förstakammarproblemets historia». I början av vårterminen anordnade föreningen en Finlands-afton med föredrag av Rejaktör E. Bergström över ämnet: »Revolutionens Finland». Musik och deklamation utfyllde programmet. På vårterminens sista sammanträde höll Överste E. Melander föredrag över ämnet: »Bland sågverksarbetare i Norrland».

En novellpristävlan, som dock blev resultatlös, utlystes på vårterminen. Till en dramatisk pristävlan inlämnades ett arbete av Sandro Malmqvist i klass 5, vilket prisbelönades. Ett nummer av föreningens tidning »Amiculus» utgavs i mars.

Föreningen har under läsåret räknat ett 50-tal medlemmar.

Beskowska Skolans Idrottsförening (B. S. I. F.) har under läsåret 1917—18 bestått av 57 medlemmar. Under läsåret ha hållits 2 tävlingar i allmän idrott (en på hösten och en på våren), tre orienteringslöpningar, varav en ägde rum på skidor. Vid skolungdomens hösttävlingar 1918 erövrade skolan H. M. Konungens vandringspris för bästa skola på plan främst tack vare eleven i Ring III Bertil Jansson. För övrigt har föreningen ej tävlat med några andra skolor. Föreningen har beslutat ansluta sig till »Sveriges Skolungdoms Gymnastik- och Idrottsförbund», en sektion under Riksförbundet. Av löjtnant Celsing har föreningen mottagit en gåva av 100 kr. till vinteridrottens främjande, som kommit väl till pass. Årsavgiften har varit 1 kr. Till skolans gymnastiklärare, löjtnant S. G. Nordgren, står föreningen i stor tacksamhetsskuld för det stora intresse, han alltid visat densamma.

Beskowska skolans skytteförening. För att öka skytteintresset bland lärjungarna i Beskowska skolan, har nämnda skolas skytteförening bildats. Den är en underavdelning av Skolungdomens i Stockholm skytteförening.

Vid värvandet av nya medlemmar biträdes dess styrelse av vissa, särskilt utsedda elever i varje klass.

Medlemsantalet utgöres för närvarande av ett antal av 90 stycken aktiva deltagare.

Mot en avgift av 1 krona erhålla de äldre skyttarna 100 skarpa skott och dessutom fri ammunition vid av föreningen anordnade fältskjutningar. För de yngre deltagarna har beretts tillfälle att skjuta kammarskjutning med excellentgevär på Norra Realläroverkets vind. Under året ha flera fältskjutningar anordnats, varvid skolans lärjungar vunnit flera individuella pris.

Skolans skytteförening har under året dessutom erövat 4 av statens utmärkelsetecken i brons.

Beskowska skolans landstormsförening är en sammanslutning av de lärjungar, som äro medlemmar av Stockholms landstormsförbunds ungdomsavdelning (och sorterar således dess styrelse under Ungdomsavdelningens). Den bildades hösten 1917 och räknar för närvarande 25 medlemmar.

Föreningens syfte är att genom kraftig agitation förmå till flitigt deltagande i Ungdomsavdelningens övningar, vilka avse att »bereda eleverna i de allmänna och enskilda läroverken i Stockholm och dess grannkommuner tillfälle att erhålla militär utbildning till gagn för landets försvarskraft». Dessa övningar, vilka försiggå under militär ledning på helg- och lov dagar, bestå av teoretiska övningar å lärorummet, omfattande kartläsning, enklare taktik o. d., samt övningar å exercisplatsen och i terrängen. Dessutom beredas Ungdomsavdelningens medlemmar tillfälle att jämte förbundets äldre medlemmar åhöra föredrag i militära

ämnen samt att deltaga i förbundets årliga större s. k. »mobiliseringsövning». Denna, vilken brukar räkna 3—5 dagar och vara förlagd utom Stockholm, är synnerligen omtyckt av skolungdomen. Förutom att den giver god övning i fälttjänst, giver den anledning till ett friskt friluftsliv och främjar ett gott kamratskap. Ungdomsavdelningens arbetsår avslutas vanligen med en fälttävlan (med skänkta pris och räcker i två dagar). Den omfattar: orienteringslöpning, kartläsning, avståndsbedömning och fältskjutning. Denna fälttävlan, som förbindes med några smärre övningar, försiggår oftast under pingsthelgen och förlägges även den utom huvudstaden.

Boksamling och undervisningsmateriel.

A. Lärjungebiblioteket tillhör föreningen Amicitia.

B. Skolans boksamling har under läsåret ökats med ett 50-tal volymer, utgörande dels fortsättning på skänkta eller inköpta serier, dels helt nya förvärv genom köp eller gåvor av enskilda givare eller förlag. Bland dessa må nämnas:

Didrik Bildt, Japonica.

Ligthart, Om uppfostran.

Schück och Warburg, Illustrerad Litteraturhistoria.

Halleman, Lehrbuch der organischen Chemie.

» » » unorganischen »

Till Naturaliesamlingarna har skänkts:

En uppstoppad tjädertupp av en lärjunge i klass 3, samt en större mineral- och bergart-samling av f. disponenten C. Sahlin; till givarna uttalas härmed skolans tack.

Nyförvärv för Fysikinstitutionen:

1 Vågrörelseapparat.

2 Jungnerackumulatorer.

1 Båglampa med huv.

1 Spegelgalvanometer med lampa och skala.

1 Reostat.

1 Kopplingstavla.

1 Universalelektromagnet med biapparater.

1 Voltmeter (precisions).

1 Ampèrmeter (»).

1 Hartl's optiska skiva.

1 Elektrolytisk avbrytare.

Läroverksbyggnad och inredningsmateriel.

Inga större förändringar ha under läsåret företagits.

Gåvor.

Även under detta läsår har skolan i rikt mått fått röna bevis på det varma intresse, varmed densamma omfattas av forna och nuvarande elever samt föräldrar.

Den inbjudan till aktieteckning, som skolans styrelse ansåg sig böra utfärda, har fått ett synnerligen gynnsamt mottagande.

Till skolans Pensionsfond har skänkts av föräldrarna till en av de lärjungar, som i fjor vår såsom student lämnade skolan, ett belopp av nominellt 10,000 kr. samt av föräldrarna till en nuvarande elev 2,000 kr.

Från modern till en annan elev, som likaledes i fjor avlade studentexamen, har skänkts 1,000 kr. såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för påtänkt förflyttning och utvidgning av lokalerna för fysikundervisningen.

För dessa gåvor ber skolan att få frambära sitt varma tack.

Studentexamen.

Höstterminen 1917 avlades studentexamen den 10 december av lärjungarne Axel Ringström, Tage Elliot och Nils H:son Ericsson.

Censorer: Domprosten F. I. Fåhræus samt Professorerna K. R. Geijer och F. Åkerblom.

Examensvittnen: Professorerna I. Bendixson och I. Fredholm, Fil. D:r Ludvig Lindroth, f. d. Generalfältläkaren A. Nettelblad och Byråchefen N. Sandell.

Vårterminens studentexamen ägde rum den 24 maj, varvid godkändes följande lärjungar: Carl Axel Berthold, Bertel Frykberg, Curt Gentele, Arne Knochenhauer, Nils Mossberg, Allan Stenkvist, Ragnar Söderberg och Curt av Ugglas å realgymnasiet samt Gösta Hedengren, Sam Johnson, Edward Malm, Eric Raquette och Robert Schroff å latingymnasiet.

Censorer: Professorerna C. Ö. E. Bergstrand, N. J. Göransson och C. Lindskog.

Examensvittnen: Att såsom vittnen övervara examen hade av skolans Inspektor inbjudits Professorerna I. Bendixson och I. Fredholm, Fil. D:r Ludvig Lindroth, f. d. Generalfältläkaren A. Nettelblad och Byråchefen N. Sandell.

Feriearbete.

Det feriearbete, som under sommaren anordnas vid Beskowska skolan, har till uppgift att med hänsyn till varje lärjunges särskilda anlag verka för utvecklande av elevernas förmåga av och därigenom intresse för självständigt arbete. Ferieuppgift bör sålunda ej i första hand avse ämnen, där lärjunge äger medelmåttiga eller svaga insikter, utan bör fastmer väljas inom ett område (*även praktiskt*), som han någorlunda behärskar eller för vilket han ådaga lagt särskilt intresse.

I övrigt gälla följande föreskrifter:

- a) För **realskolans** lärjungar gives intet obligatoriskt feriearbete, men där särskilda skäl föreligga, kan läraren uppmuntra därtill;
- b) Lärjungarna å **gymnasium** (även de som flyttas till Ring I) *välja själva* (efter samråd med sina lärare) en eller högst två ferieuppgifter inom följande områden:
  - 1) *bokliga studier* avsedda att rikta eller fördjupa lärjungens insikter och uppfattning inom ett visst studieområde (kontrolleras genom tentamen under första läsveckan);
  - 2) planmässigt anordnade *naturvetenskapliga iakttagelser* med skriftlig redogörelse för metod och resultat;
  - 3) *teckning, målning, trä- och metallslöjd* enligt av rektor eller facklärare godkänd plan (kontrolleras genom uppvisning av alstren);
  - 4) *praktiskt arbete* såsom lantbruk, trädgårdsskötsel, skogsvårdspraktik, verkstadsarbete o. d. (kontrolleras genom intyg från vederbörande arbetsledare);
- c) **Befrielse** från feriearbete — helt eller delvis — medgives lärjungar, som
  - 1) ej blivit uppflyttade vid vårterminens slut;
  - 2) hava svag hälsa.
- d) *Obligatoriskt är* för dem, som flyttats till Ring II, feriearbetet i Engelska (200 sid).

Avslutning.

Undervisningen avslutas onsdagen 5 Juni kl. 10,40 f. m. Till årsavslutningen, som äger rum torsdagen 6 juni kl. 9 f. m. i K. F. U. M., få vi vördsamt inbjuda lärjungarnas föräldrar och målsmän samt övriga för skolans verksamhet intresserade.

Lärjungarnas arbeten i teckning och slöjd finnas utställda i gymnastiksalen fr. o. m. tisdagen den 4 juni; arbetena få avhämtas efter avslutningen.

Nästa läsår.

Höstterminen börjar fredagen 6 september kl. 12 midd. utan särskilt upprop med läsning i vanlig ordning. Första förberedande klassen börjar dock först fredagen 20 september kl. 11 f. m.

Inträdes- och flyttningsprövningarna börja för gymnasiet lördagen 31 aug. kl. 10 f. m., för klasserna 5—3 onsdagen 4 sept. och för lägre klasser torsdagen 5 sept. kl. 10 f. m.

Rektorexpeditionen är under sommaren öppen onsdagar kl. 1—1,30 e. m.; från 28 augusti alla dagar kl. 1—2 e. m.

Skolans telefoner: Rt. 90 40, St. 209 39 (lärarrummet), St. Br. 52 12 (vaktmästaren).

Rektors telefon: Rt. Lidingö 2 95, St. Lidingö 4 93.

